

**БЕХАТАРИИ
ОЗУҚАВОРИ ВА
КАМБИЗОАТИ
№4-2011**

**АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

**Агентство по статистике при
Президенте Республики Таджикистан**

Ҳайати таҳририя:

Муҳаммадиева Б.З. - Раиси ҳайати таҳририя,
Шокиров Ш.Ш, Асоев А.А., Норов Қ.Д., Бойматов Қ.Ф., Гукасова
Т.П., Абдуллоев М.А., Жданова Л.В., Тӯраев Б.Т.
Тарҷумон: Қаландаров М.Қ.

Масъулин:

- барои фаслҳои гузориш

Омори демографӣ ва шугли аҳоли	Қулов А.Н.	227-80-88
Омори иҷтимоӣ	Будникова Е.В.	227-94-88
Омори нарх, бучети хонавода, камбизоатӣ	Тӯраев Б.Т.	227-56-28
Маҳсулоти умумии дохилӣ, молия ва қарз	Пӯлотова Н.Т.	227-98-71
Савдо, фаъолияти иқтисодии хориҷӣ	Курбонов Т.	223-11-52
Кишоварзӣ, омори табиат ва ҳифзи муҳити зист	Абдуллоев М.А.	227-81-14

- таҳияи ҳуҷҷати асосӣ, танзими
фаслҳо, ороиши техникӣ ва
дизайн

Раёсати ҷамъбасту таҳлили
иқтисодӣ ва робитаҳои
байналхалқӣ Гукасова Т.П.
тел.221-23-87
E-mail: stat@tojikiston.com

-барои нашри маҷмӯа

Сардори МКҲ-ии Агентии
омори назди Президенти Ҷ.Т.
Бойматов Қ.Ф.
тел. 227-96-09

Муқаддима

Мувофиқи Матритсаи комиссияи Аврупоии Ислоҳоти Сиёсати Меморандум дар бораи ҳамдигарфаҳмӣ оид ба Барномаи бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо мақсади таъмин намудани низоми иттилооти таъҷилий ва таҳлили вазъияти кории бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳури ва мӯътамадии маълумотҳо, огоҳонидани истифобарандагони маълумотҳои бехатарии озуқаворӣ, инчунин, дар бораи таҳия ва нашри буллетен ҳар семоҳа оид ба бехатарии озуқаворӣ қарор қабул карда шуда буд.

Агентии омор аз соли 2005 сар карда, оид ба бехатарии озуқаворӣ маводҳои таҳлилий пешниҳод менамояд. Ин буллетени таҳлилий дар се моҳ як маротиба бо се забон (тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ) аз чоп мебарояд.

«Мафҳуми бехатарии озуқаворӣ дастрас будани озуқаворӣ ба ҳамаи одамон ҳама вақт барои ҳаёти солим ва фаъолона зарур мебошад. Яъне таҳти мафҳуми бехатарии озуқаворӣ ба миқдори кофӣ мавҷуд будани хӯрокворӣ, хӯроквории зикршударо дастрас кардани хонаводаҳо (чӣ аз бозор ва чӣ аз дигар манбаъ, ки қобилияти кофии харидорӣ ба эътибор гирифта мешавад), инчунин ба миқдори зарурӣ истеъмол кардани хӯрокворӣ дар назар дошта мешавад».

Маълумотҳои заминавӣ барои буллетен оид ба бехатарии озуқаворӣ инҳоанд: истеҳсоли маҳсулоти озуқа, мавҷуд ва дастрас будани озуқаворӣ, замини кишт, истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, хусусиятҳои умумии иқлим, вазъияти истеъмол ва саломатӣ, бо об таъмин будан, нарх ва нишондиҳандаҳои миқдорӣ, ки аз вазъияти бозори озуқаворӣ шаҳодат медиҳанд.

Дар замимаҳои буллетен нишондиҳандаҳо барои Ҳуччати Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ, нишондиҳандаҳо дар бораи хӯроки аҳоли ва гурӯҳҳои гуногуни иҷтимоӣ иқтисодии он, инчунин маълумотҳои арзёбӣ дар бораи тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи намудҳои асосӣ дарҷ шудаанд.

Нашри буллетени иттилоотии ҳар семоҳаро дар бораи бехатарии озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки як қатор вазоратҳо, идораҳо (Вазорати молия, Вазорати тандурустӣ, Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, Вазорати маориф,

Вазорати нақлиёт, Муассисаи давлатии обуҳавошиносӣ ва ғайраҳо) тайёр кардааст.

Нашрия барои мутахассисон ва ҳам барои ҳамаи хоҳишмандон равона карда шудааст. Таъсия, пешниҳод ва мулоҳизаҳоро нисбати мазмуни буллетен ва шакли пешниҳоди маълумотҳои оморӣ ба Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нишонаи зер ирсол намудан мумкин аст.

*734025 Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш.Душанбе, кӯчаи Бохтар, 17
Тел: (992372) 2212387
Факс (992372) 2214375
E-mail: stat@tojikiston.com*

МУНДАРИЧА

Муқаддима.....	3
МАЗМУНИ МУХТАСАРА.....	7
ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҲОИ ИҚТИМОИЮ ИҚТИСОДИ.....	9
1.1. Маҳсулоти умумии дохилӣ.....	9
1.2. Индекси нарх ва таърифа.....	11
1.3. Савдои хоричӣ.....	12
1.4. Бозори меҳнат.....	12
ФАСЛИ II. МАВҶУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ.....	15
2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ.....	15
2.1.1. Дурнамои истеҳсоли маҳсулоти озуқаворӣ.....	16
2.1.2. Растанипарварӣ.....	17
2.1.3. Чорвопарварӣ.....	18
2.2. Таҳлили нархи истеҳсолкунанда.....	19
2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ.....	21
2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳоли.....	22
ФАСЛИ III. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРИ.....	24
3.1. Таҳлили нархҳои истеъмоли.....	24
3.2. Даромад ва харочот.....	27
3.2.1. Даромад.....	27
3.2.2. Харочот.....	28
3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	29
3.3.1. Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ (СПКСК) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012.....	29
3.4. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳое, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти хӯрокворӣ сарф менамоянд.....	29
ФАСЛИ IV. ИСТЕЪМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНИ.....	30
4.1. Озуқаворӣ истеъмоли кардани аҳоли.....	30
4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои аҳоли вобаста нестанд.....	33
4.2.1. Беморӣ.....	33
МЕТОДОЛОГИЯ.....	35
Тафсирот.....	36
Замимаи 1. Маълумоти мухтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоҳаи чоруми соли 2011.....	38
Замимаи 2. Нишондиҳандаҳои асосии Мониторинги Стратегияи паст кардани Сатҳи камбизоатӣ дар давраи солҳои 2010-2012.....	41
Замимаи 3. Тағйироти нархҳои миёнаи яклӯхт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг).....	48
Замимаи 4. Тағйироти нархҳои миёнаи истеъмоли дар солҳои 2010-2011 дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг).....	49
Замимаи 5. Баланси озуқаворӣ дар солҳои 2008-2011.....	51
Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2009.....	53
Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2010.....	55
Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2011.....	57
Замимаи 6. Нишондиҳандаҳои ҷудоғонаи бучети хонаводаҳо аз рӯи гурӯҳҳои	

дахфоизаи аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумотҳои тадқиқоти интихобии хонаводаҳо).....	59
Замимаи 7. Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи даромади пулии умумии ҳар аъзои хонавода ва даромади дар ихтиёрдоштаи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар с. 2010-2011 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз).....	61
Замимаи 8. Харочоти пулии хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо).....	62
Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи харочоти истеъмоли дар соли 2010 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо; ба ҳисоби фоиз).....	64
Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи харочоти истеъмоли дар соли 2011.....	65
(аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз).....	65
Замимаи 9. Истеъмоли хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо).....	66

МАЗМУНИ МУХТАСАР

- Маҳсулоти умумии дохилии истеҳсолшуда дар моҳҳои январ-декабри соли 2011 аз рӯи маълумотҳои таъҷилӣ 30,1 млрд. сомони ро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-декабри соли 2010 бо нарҳҳои муқоисавӣ 107,4 фоизро ташкил медиҳад. Суръати миёнаи моҳонаи беқурбшавӣ дар баҳши истеъмолӣ 0,78 фоизро ташкил дод (дар ҳамин давраи соли гузашта 0,82 фоиз буд).
- Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ (бо нарҳҳои чорӣ) 14853,3 млн. сомони ро ташкил дод, ки нисбат ба соли 2010-ум 7,9 фоиз, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 10894,7 млн. сомони ё 8,2 фоиз ва чорводорӣ 3958,6 млн. сомони ё 7,0 фоиз зиёд шудааст.
- Воридоти молҳои озуқаворӣ дар соли 2011 нисбат ба соли 2010-ум 31,5 фоиз кам шудааст, аз он ҷумла воридоти картошка 51,0 фоиз, тухм 37,7 фоиз. Воридоти орд 6,5 фоиз кам шуда, нисбат ба 370,3 ҳазор тоннаи соли 2010-ум 346,0 ҳазор тоннаро ташкил дод, воридоти гандум 0,1 фоиз кам шуд ва нисбат ба 442,8 ҳазор тоннаи соли 2010-ум 442,5 ҳазор тоннаро ташкил дод. Воридоти макарон ва маснуоти макаронӣ 29,3 фоиз, шир ва маҳсулоти ширӣ 12,2 фоиз, шакар 7,0 фоиз зиёд шуд.
- Дар соли 2011 нисбат ба соли 2010 ҳиссаи хароҷот ба озуқаворӣ дар шаҳрҷойҳо 3,1 банди фоиз, дар деҳот 3,5 банди фоиз зиёд шудааст. Дар хонаводаҳое, ки 3 ва ё бештар фарзанд доранд, ҳиссаи хароҷоти истеъмолот ба маҳсулоти хӯрокворӣ 4,6 банди фоиз зиёд шудааст.
- Дар соли 2011 дар ҷумҳурӣ истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ аз меъёри тасдиқкардаи тиббии истеъмолот 22,8 фоиз зиёд аст, ба ҳисоби миёна истеъмолот ба як нафар узви хонавода 159,6 килограммро ташкил медиҳад, ки ин барои ҳамаи минтақаҳои ҷумҳурӣ хос аст.
- Дар соли 2011 нисбат ба соли 2010 камшавии наҷдон зиёди бемориҳои аҳоли аз касалиҳои сирояткунанда ба андозаи 1 фоиз ба қайд гирифта шудааст. Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда 72,1 фоизи шумораи умумии касалиҳои сирояткунанда, гепатитҳои шадиди вирусӣ 12,1 фоизро ташкил медиҳанд. Нисбат ба соли 2010 афзоиши касалии сил 4,4 фоиз ба қайд гирифта шудааст.
- Дар соли 2011-ум 52,1 ҳазор ҳодисаи касалиҳои паразиторӣ ба қайд гирифта шудааст, ки нисбат ба соли 2010-ум 24,2 фоиз зиёд аст.
- Шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол (аҳолии машғули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ дар моҳи декабри соли 2011-ум 2176,0 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2121,5 ҳазор нафар (97,5 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодиёт машғуланд ва 54,5 ҳазор нафар

расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 2,5 фоизи аҳолии дар иқтисодиёт фаъолро ташкил медиҳанд.

- Дар соли 2011-ум 10,6 ҳазор нафар бо ташаббуси маъмурият ба рухсатии маҷбурӣ фиристода шудаанд, ки аз он ҷумла 10,1 ҳазор нафарашон (95,7 фоиз) бе ҳифзи музди кор мондаанд. Дар речаи ҳафтаи нопурраи корӣ ва рӯзи кории нопурра 2,3 ҳазор нафар кор кардааст. Сатҳи бекорӣ бо назардошти бекории пинҳонӣ 3,1 фоизи аҳолии фаъоли иқтисодиро ташкил дод ва нисбат ба моҳҳои январ-декабри соли 2010-ум 0,1 банди фоиз кам шуд.
- Шумораи ҷойҳои холии корӣ дар корхонаҳо, ки ба хадомоти шуғл дар охири декабри соли 2011 арз кардаанд, нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 11,7 фоиз афзуда, 11,7 ҳазор ҷойи корро ташкил додааст, оид ба касбҳои коргарӣ бошад, 41,8 фоиз зиёд шуда, 5,5 ҳазор ҷойро ташкил кард (ин 47,1 фоиз шумораи ҷойҳои холии кор мебошад).
- Қарздории аз ҳама зиёд дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар сохтмон – 8638,3 ҳазор сомонӣ (55,2 фоизи маблағи умумии қарздорӣ), дар кишоварзӣ, шикор ва ҷангалпарварӣ – 3541,6 ҳазор сомонӣ (22,6 фоиз), дар саноати коркард – 2726,8 ҳазор сомонӣ (17,4 фоиз) боқӣ мондааст.

ФАСЛИ I. НИШОНДИҲАНДАҲОИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДИ

Нишондиҳандаҳои иҷтимоию иқтисодӣ, ки дар поён пешниҳод шудаанд, вазъи умумии иқтисодиёти мамлакатро барои таҳлили ҳолати бехатарии озуқаворӣ тавсиф менамоянд.

1.1. Маҳсулоти умумии дохилӣ

Маҳсулоти умумии дохилии истехсолшуда дар моҳҳои январ-декабри соли 2011 аз рӯи маълумоти таъҷилий 30,1 млрд. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ-декабри соли 2010 бо нархҳои муқоисавӣ 107,4 фоизро ташкил медиҳад.

Ба афзоиши бештари МУД зиёдшавии ҳаҷми истехсоли маҳсулоти кишоварзӣ, савдо ва хизматрасонӣ таъсир расондааст.

Ҷадвали 1: Нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоию иқтисодӣ

	2009	2010	2011 ¹
Шумораи аҳоли дар охири давра (млн.)	7,5	7,6	7,8
МУД-и номиналӣ (млн. сомонӣ)	20622,8	24704,7	30069,3
аз он ҷумла, ба ҳисоби фоиз:			
кишоварзӣ	18,8	18,7	23,8
саноат	14,3	12,6	12,3
хизматрасонӣ	57,0	47,9	52,1
МУД ба ҳар сари аҳоли (сомонӣ)	2761,0	3252,9	3910,1
Афзоиши МУД, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	3,9	6,5	7,4
Касри/фоидаи бучети давлатӣ (ба ҳисоби фоиз нисбат ба МУД)	1,3	0,4	0,8
Индекси нархҳои истеъмолӣ, ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	106,4	106,5	112,5
Индекси нархи молҳои озуқаворӣ	105,2	105,9	117,0
Индекси нархҳои хизматрасонӣ	114,5	108,8	106,2
Қурби сомонӣ нисбат ба доллар	4,1437	4,3790	4,6069

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	2009	2010	2011 ¹
Сатҳи бекорӣ расмӣ ба қайд гирифташуда (фоиз)	2,1	2,1	2,5
Шумораи бекорони ба қайд гирифташуда, ҳазор нафар	44,5	48,1	47,4
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	102,0	108,2	103,7
Музди миёнаи ҳармоҳаи кор (сомонӣ)	284,35	354,44	442,06
ба ҳисоби фоиз нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта	122,8	124,6	129,4
Тарози (баланси) савдо (млн.доллар)	-1559,3	-1462,6	-1929,5
Ҳиссаи озуқаворӣ дар воридот, ба ҳисоби фоиз	17,6	18,5	20,2
Ҳиссаи озуқаворӣ дар содирот, ба ҳисоби фоиз	6,0	5,3	4,4

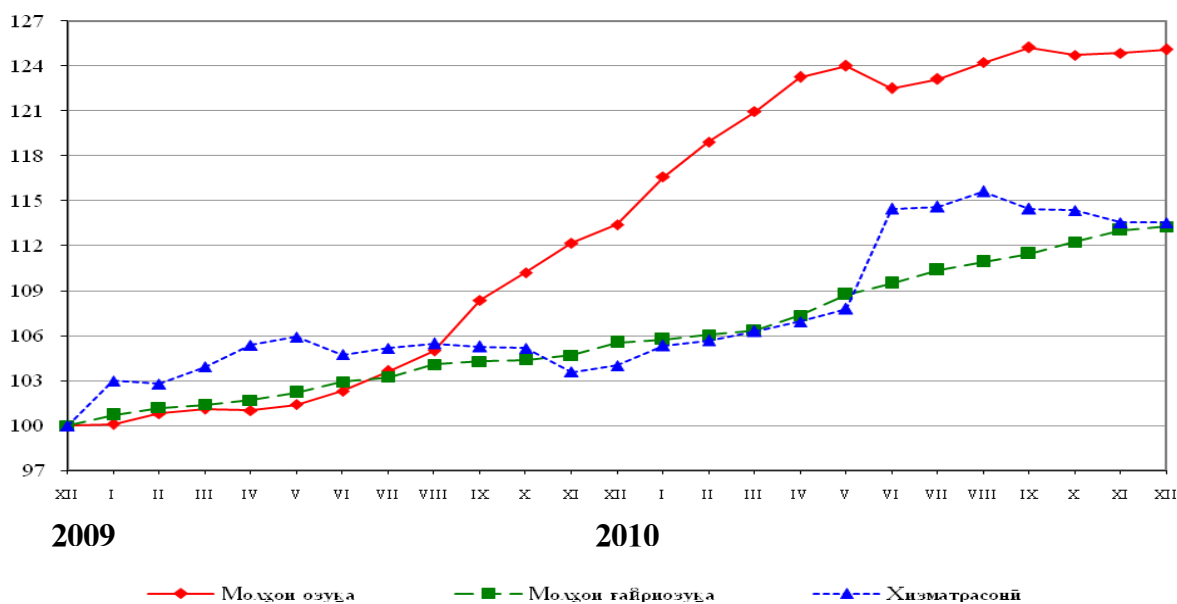
Манбаъ: Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

¹ - маълумотҳои пешакӣ

1.2. Индекси нарх ва таърифа

Аз аввали соли 2011 индекси нархҳои истеъмоли - 109,3 фоиз, аз он ҷумла ба молҳои озуқа - 110,3 фоиз, ба молҳои ғайриозуқа - 107,2 фоиз ва ба хизматрасонии пулакӣ ба аҳоли - 109,2 фоизро ташкил кард. Суръати миёнаи моҳонаи беқурбшавӣ дар бахши истеъмоли 0,78 фоизро ташкил дод (дар ҳамин давраи соли гузашта 0,82 фоиз буд).

Графики 1: Тағйироти индекси нархҳои молҳои озуқа, ғайриозуқа ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳоли (дар охири моҳ, ба ҳисоби фоиз нисбат ба декабри соли 2009)

Дар давоми соли 2011 афзоиши нархи молҳои озуқа нисбат ба нархи молҳои ғайриозуқа бештар тағйир ёфтааст.

Дар фасли 3- оиди дастрас будан ба озуқаворӣ маълумоти муфассал оварда шудааст.

1.3. Савдои хориҷӣ

Дар моҳҳои январ-декабри соли 2011 гардиши савдои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, яқоя бо қувваи барқ ва гази табиӣ 4443,3 млн. доллари ИМА-ро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ- декабри соли 2010-ум 15,4 фоиз ё 591,7 млн. доллар зиёд аст. Тарози савдо манфӣ буда – 1929,5 млн. долларро ташкил кард. Ҷумҳурии Тоҷикистон бо 102 мамолик, аз он ҷумла бо 10 мамолики ИДМ ва бо 92 мамолики хориҷи дур муносибати савдои хориҷӣ дорад.

Дар гардиши савдои хориҷӣ ба ҳиссаи мамлакатҳои ИДМ 45,2 фоиз ё 2009,6 млн. доллар ва ба ҳиссаи мамлакатҳои хориҷи дур 54,8 фоиз ё 2433,7 млн. доллар рост меояд. Қасри тарози савдо бо мамлакатҳои ИДМ – 1649,6 млн. доллар, бо мамлакатҳои хориҷи дур – 279,9 млн. долларро ташкил додааст.

Дар моҳи декабри соли 2011 содироти молҳо 103,1 млн. долларро ташкил кард, ки нисбат ба моҳи декабри соли 2010-ум 23,3 фоиз, ё 31,4 млн. доллар кам, воридоти молҳо низ 305,8 млн. долларро ташкил додааст, ки нисбат ба моҳи декабри соли 2010-ум 0,8 фоиз ё 23,8 млн. доллар кам аст.

Дар содирот аз ҷумлаи маҳсулоти растанӣ ҳиссаи мевачот бештар аст, ки бо арзиши умумии 30333 ҳазор доллар ва сабзавот ба маблағи 14831 ҳазор доллар, дар воридот бошад, гандум ба маблағи 116159 ҳазор доллар ва орд ба маблағи 130915 ҳазор доллар афзалият доранд.

1.4. Бозори меҳнат

Шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол (аҳолии машғули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ дар моҳи декабри соли 2011-ум 2176,0 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2121,5 ҳазор нафар (97,5 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодиёт машғуланд ва 54,5 ҳазор нафар расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 2,5 фоизи аҳолии дар иқтисодиёт фаъолро ташкил медиҳад.

Бекорӣ пинҳонӣ машғулияти нопурра мебошад, дар ҳолате ки истеҳсолот бозистодааст, як қисми кормандон ба рухсатии маҷбурӣ ё ба корҳои речашон ҳафтаи нопурра ё рӯзи кории нопурра мераванд. Дар моҳҳои январ - декабри соли 2011-ум 10,6 ҳазор нафар бо ташаббуси маъмурият ба рухсатии маҷбурӣ фиристода шудаанд, ки аз он ҷумла 10,1 ҳазор нафарашон (95,7 фоиз) бе ҳифзи музди кор мондаанд. Дар речаи ҳафтаи нопурраи корӣ ва рӯзи кории нопурра 2,3 ҳазор нафар кор кардааст. Сатҳи бекорӣ бо назардошти бекорӣ пинҳонӣ 3,1 фоизи аҳолии фаъоли иқтисодиро ташкил дод ва нисбат ба моҳҳои январ - декабри соли 2010-ум ба андозаи 0,1 банди фоиз кам шудааст.

Аз аввали соли 2011 ба ҳадамоти шуғли аҳоли 64,1 ҳазор нафар, барои пайдо кардани ҷои кор муроҷиат карданд, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 7,4 фоиз зиёд мебошад. Аз ҷумлаи муроҷиаткардаҳо занҳо 46,6 фоиз (29,9 ҳазор нафар)

ва шахсони синни 15-29 сола 48,6 фоиз (31,2 ҳазор нафар)-ро ташкил медиҳанд. Аз шумораи мурочиаткардаҳо, ки ба қайд гирифта шудаанд, ҳамаашон шахсоне мебошанд, ки ба фаъолияти меҳнатӣ машғул нестанд. Аз шумораи онҳо шахсоне, ки бори аввал барои ҷои кор мурочиат кардаанд, 59,3 фоиз (38,0 ҳазор нафар), шахсоне, ки касбу ихтисос надоранд 45,6 фоиз (29,2 ҳазор нафар) ва шахсоне, ки муддати тӯлонӣ (зиёда аз 1 сол) дар фаъолияти корӣ танаффус доштанд 34,6 фоиз (22,2 ҳазор нафар) – ро ташкил медиҳанд.

Шумораи ҷойҳои холии кор, ки корхонаҳо ба ҳадамоти шуғли аҳоли мурочиат кардаанд, дар охири моҳи декабри соли 2011 нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 11,7 фоиз зиёд шуда, 11,7 ҳазор ҷойро ташкил намуд, аз рӯи касбҳои коргарӣ 41,8 фоиз зиёд шуда, 5,5 ҳазор ҷой (47,0 фоизи шумораи умумии ҷойҳои кории холи)–ро ташкил кард. Шумораи ҷойҳои холии кори арзшуда нисбат ба моҳи ноябри соли 2011-ум 1,2 фоиз кам шудааст. Ба як ҷои холии кори арзшуда 6,3 нафар талабгор буд (дар моҳи декабри соли 2010-ум низ 6,3 нафар буд).

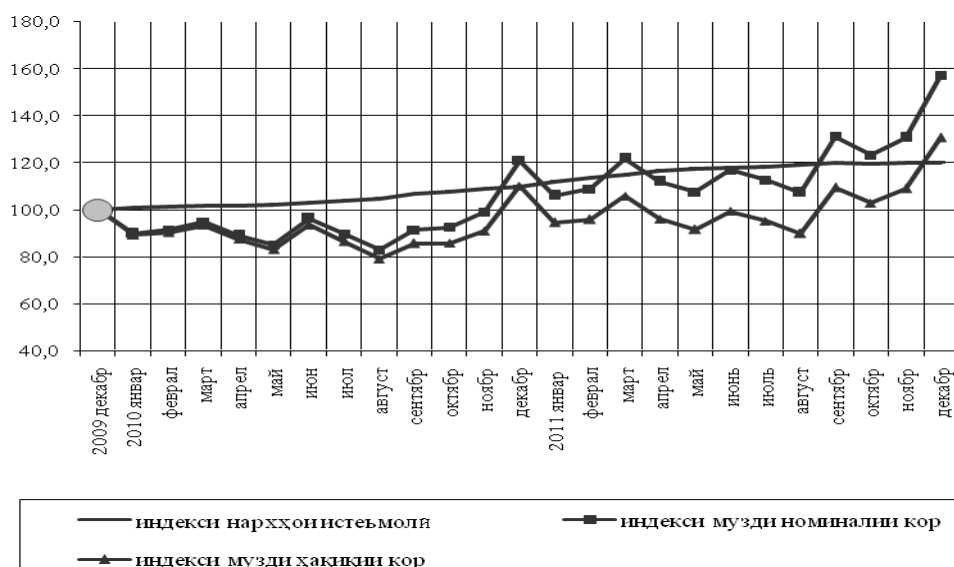
Дараҷаи музди ҳақиқии кор (бо назардошти тағйироти индекси нархҳо) дар моҳи декабри соли 2011 нисбат ба моҳи ноябри соли 2011- ум 19,9 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи декабри соли 2010-ум 18,7 фоиз зиёд шудааст. Дар моҳҳои январ – декабри соли 2011 дараҷаи музди ҳақиқии кор нисбат ба ҳамин давраи соли 2010–ум 11,8 фоиз зиёд шудааст.

Музди кори камтарин дар моҳи декабри соли 2011 дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар кормандони кишоварзӣ, шикор, чангалпарварӣ – 187,43 сомонӣ ва моҳипарварӣ – 254,33 сомонино ташкил дод. Музди кори аз ҳама баланд дар бахши воқеӣ дар нерӯи барқ, газ ва таъминоти об – 1486,67 сомонӣ, дар саноати истихроҷи маъданҳои кӯҳӣ ва коркарди конҳо – 1323,13 сомонӣ, дар сохтмон – 1284,83 сомонӣ буд. Умуман дар бахши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди миёнаи ҳармоҳаи кор дар моҳи декабри соли 2011-ум 507,52 сомонино ташкил дода, нисбат ба моҳи декабри соли 2010-ум 30,2 фоиз афзудааст.

Дар бахши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ музди кори аз ҳама баланд дар кормандони фаъолияти миёнаравии молиявӣ – 2366,61 сомонӣ; дар нақлиёт, хоҷагии анбор ва алоқа – 1637,55 сомонӣ, мақомоти давлатӣ ва мудофия; суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ – 951,87 сомонино ташкил дод. Умуман музди миёнаи ҳармоҳаи кори кормандони бахши хизматрасонии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар моҳи декабри соли 2011-ум 671,53 сомонино ташкил дод ва нисбат ба моҳи декабри соли гузашта 27,8 фоиз афзудааст.

Графики 2: Дарачаи индекси нархҳои истеъмоли, музди номинали ва ҳақиқии кор

(декабри соли 2009 = 100)

Маблағи умумии қарздорӣ аз пардохти музди кор бо назардошти солҳои гузашта то охири моҳи декабри соли 2011-ум 15641,7 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла дар моҳи декабри соли 2011-ум 6868,5 ҳазор сомонӣ ё 43,9 фоизи маблағи умумии қарздориро ташкил додааст.

Қарздорӣ аз ҳама зиёд дар баҳши воқеии намудҳои фаъолияти иқтисодӣ дар сохтмон – 8638,3 ҳазор сомонӣ (55,2 фоизи маблағи умумии қарздорӣ), дар кишоварзӣ, шикор ва ҷангалпарварӣ – 3541,6 ҳазор сомонӣ (22,6 фоиз), дар саноати коркард – 2726,8 ҳазор сомонӣ (17,4 фоиз) боқӣ мондааст.

ФАСЛИ II. МАВҶУД БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ

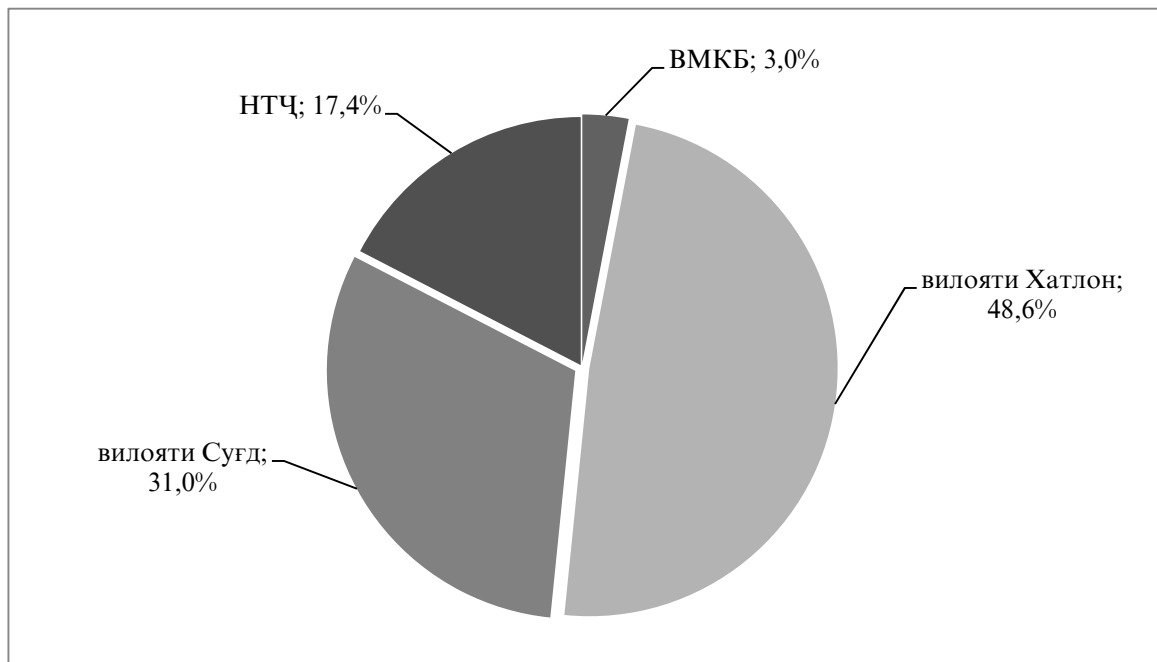
Мавҷуд будани озуқаворӣ-мавҷудияти миқдори озуқаворӣ дар натиҷаи истеҳсоли худӣ ё аз ҳисоби бозор мебошад. Дар сатҳи мамлакат мавҷуд будани озуқаворӣ аз рӯи ҷамъи захираҳои озуқаворӣ, воридоти тичоратӣ, ёрии озуқаворӣ ва истеҳсолоти худӣ муайян карда мешавад. Ба мавҷудият омилҳои зерин: шароити обу ҳаво, ҳосилнокӣ, саршумор ва маҳсулнокии чорво, нархи муқарраркардаи истеҳсолкунандаҳо ба озуқаворӣ, нархи хӯрокворӣ дар мамлакатҳои ҳамсоя, инчунин масъалаҳои сиёсати дохилӣ, ки истеҳсолот, савдо, тақсимот ва нархгузорино муайян менамоянд, ба назар гирифта мешаванд.

2.1. Афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ

Ҳаҷми маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ (бо нархҳои чорӣ) 14853,3 млн. сомонино ташкил дод, ки нисбат ба соли 2010-ум 7,9 фоиз, аз он ҷумла дар соҳаи растанипарварӣ 10894,7 млн. сомонӣ ё 8,2 фоиз ва чорводорӣ 3958,6 млн. сомонӣ ё 7,0 фоиз зиёд шудааст.

Графики 3:

Таносуби маҳсулоти умумии кишоварзӣ дар минтақаҳои ҷумҳурӣ дар соли 2011

2.1.1. Дурнамои истехсоли маҳсулоти қаворӣ

Таъсири шароити обу ҳаво ва иқлим ба растанипарварӣ

Октябр. Дар моҳи октябр ҳарорати ҳаво мӯътадил ва қисман боришнок буд. Дар охири моҳ пастшавии ҳарорати рӯзона то 11-15°C бо боришоти саҳт мушоҳида шуд. Дар давоми моҳ ҳарорати ҳаво асосан гарм буд.

Ҳарорати паст 28-31 октябр мушоҳида шуд. Дар ин давра ба чумхурӣ ҳавои хуноки Атлантика ворид шуда, дар водиҳои асосан борони саҳт борид, дар баландкӯҳҳо бошад, (беш аз 200 см) барф борид.

Дар моҳи октябр дар дарёҳои чумхурӣ давраи серобӣ давом кард. Танҳо дар даҳрӯзаи дуввум, ба сабаби боришоти саҳту фаровон, 28-31 октябр масрафи зиёди об дар бештари дарёҳои чумхурӣ мушоҳида шуд (74-100 фоиз аз меъёр кам), соли гузашта ин нишондиҳанда нисбат ба меъёр (50-106 фоиз) кам буд.

Ноябр. Дар моҳи ноябр дар чумхурӣ ҳаво хунук буд, боришоти давомдор ҳукмфармо буд. Ҳарорати миёнаи моҳона дар бештари ноҳияҳо 1-2° С аз меъёр паст буд, танҳо дар ВМКБ аз меъёр баланд буд (дар ғарб 1-2°C, дар шарқ 3-5°C мушоҳида шуд). Дар водиҳо 5+9°C гарм, дар доманакӯҳҳо 1+4°C (дар Дарвоз 7°C), дар шарқи ВМКБ -3-8°C хунук шуд.

Рӯзҳои 8-9 ва 26-28 ноябр нисбатан ҳарорати паст мушоҳида шуд. Дар ин давра дар чумхурӣ ҳавои хуноки арктикӣ ворид шуд, ки пастшавии ҳарорат мушоҳида шуд: дар водиҳо 0-4°C, рӯзона то -2+3°C, дар бештари ноҳияҳо, ки дар водиҳо ва наздикӯҳӣ чойгиранд, борону барф борид. Меъёри шабонарӯзии ҳарорати ҳаво 6-9°C паст шуд.

Дар давоми 15-16 рӯз дар водиҳо ва доманакӯҳҳо боришот мушоҳида шуд (меъёр 9-17 рӯз аст).

Дар моҳи ноябр дар дарёҳои чумхурӣ тағйироти ҳаҷми масрафи обҳо мушоҳида шуд. 7-8 ва 24-27 ноябр дар ҳудуди чумхурӣ боришоти саҳт ба вучуд омад (дар водиҳо борон ба барф табдил ёфт, дар кӯҳҳо барф борид). Ин ба баланд шудани серобии дарёҳо сабаб шуд.

Декабр. Дар чумхурӣ ҳаво хунук буд, ҳарорати ҳаво паст шуд. Меъёри миёнаи моҳонаи ҳарорати ҳаво дар бештари ноҳияҳо 2-4°C аз меъёр паст, дар ВМКБ 2-4°C аз меъёр баланд, дар баъзе ноҳияҳо дар сатҳи меъёр буд, дар водиҳо 2-5°C гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ 2-7°C, дар баландкӯҳҳо 9-15°C хунук шуд.

Ҳавои нисбатан гарм дар 8, 11, 17, 23, 26 декабр мушоҳида шуд. Дар ин давра ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар водиҳо 10+16°C гарм буд. Ҳарорати нисбатан паст 21-23 декабр шабона мушоҳида шуд.

Дар ин давра ҳарорати паст дар водиҳо 10-16°C аз 0 паст буд. Ба сабаби ворид шудани ҳавои хунук аз шарқи Федератсияи Русия дар чумхурӣ 12, 15, 19, 22 ва 30 декабр дар водиҳо ҳарорати пастии ҳаво аз 3°C то +1°C, дар вилояти Суғд -7°C мушоҳида шуд.

Дар моҳи декабр камшавии масрафи обҳо дар дарёҳои ҷумҳури давом кард. Танҳо дар даҳрӯзаи сеюм дар дарёҳои Яхсу ва Қизилсу зиёдшавии масрафи об мушоҳида шуд.

Меъёри миёнаи моҳонаи масрафи обҳо дар дарёҳои ҷумҳури аз меъёр зиёд (95-231 фоиз) буд ва ин нисбат ба соли гузашта (90-241 фоиз) аз меъёр кам буд.

Ҷадвали 2: Ҳолати обанборҳо дар 31 декабри соли 2011

обанбор	тағйирот дар давоми моҳ	ҳаҷми об дар соли 2010		ҳаҷми об дар соли 2011	
		млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш	млн.м ³	бо фоиз нисбат ба ғунҷоиш
Қайроққум	+101	2897	69,6	1315	31,6
Норак	+555	9650	91,8	10526	100,2

2.1.2. Растанипарварӣ

Ҷадвали 3: Замини кишт ва ҷамъоварии умумӣ

	с.2009	с.2010	2011
Замини кишт, ҳазор гектар	875,1	839,5	850,4
Зироатҳои тирамоҳӣ	297,2	274,2	250,7
Зироати ғалладона	297,2	274,2	250,7
Зироатҳои баҳорӣ	577,9	565,3	599,7
Зироати ғалладона	164,6	185,7	176,5
гандум	79,9	90,0	81,0
ҷав	39,8	48,2	51,0
Зироатҳои техникӣ	200,8	194,2	236,3
картошка	29,8	31,7	36,7
сабзавот	40,8	44,8	46,9
полизӣ	19,3	20,9	17,2
Ҷамъоварии умумӣ, ҳазор тонна			
сабзавот	1046,9	1142,6	1241,9
ғалладона	1294,5	1261,6	1098,2
картошка	690,9	760,1	863,1
полизӣ	424,6	482,4	423,3

Манбаъ: Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар соли 2011 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ 1098,2 тонна ғалладона, 415,7 ҳазор тонна пахта, 863,1 ҳазор тонна картошка, 1241,9 ҳазор тонна сабзавот, 423,3 ҳазор тонна полизӣ, 262,8 ҳазор тонна мева ва 154,7 ҳазор тонна ангур истехсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта пахта 33,9 фоиз, картошка 13,5 фоиз, сабзавот 8,7 фоиз, мева 16,9 фоиз ва ангур 24,5 фоиз зиёд, ғалладона 12,9 фоиз ва полизӣ 12,2 фоиз кам аст.

То 1 январи соли 2012 хоҷагиҳои ҷамъиятӣ ва деҳқонӣ дар 10671 гектар замин зироати барвақтӣ кишт намудаанд. Аз замини умумии кишт 7238 гектарро сабзавот

ва 2585 гектарро зироатҳои хӯроки чорво ташкил медиҳад. Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта сабзавот 6 Ҷоиз ва зироати хӯроки чорво 25 Ҷоиз зиёд кишт карда шудааст.

То 1 январи соли 2012 хоҷагиҳои ҷамъиятӣ ва хоҷагиҳои деҳқонӣ 43594 тонна ғалладонаи тухмӣ бе ҷуворимақкаи фонди эҳтиётӣ (аз он ҷумла 39191 тонна гандуми тухмӣ) захира намудаанд. Нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта тухмии ғалладона ва лӯбиёи тухмӣ 10 Ҷоиз кам захира карда шудааст.

2.1.3. Чорвопарварӣ

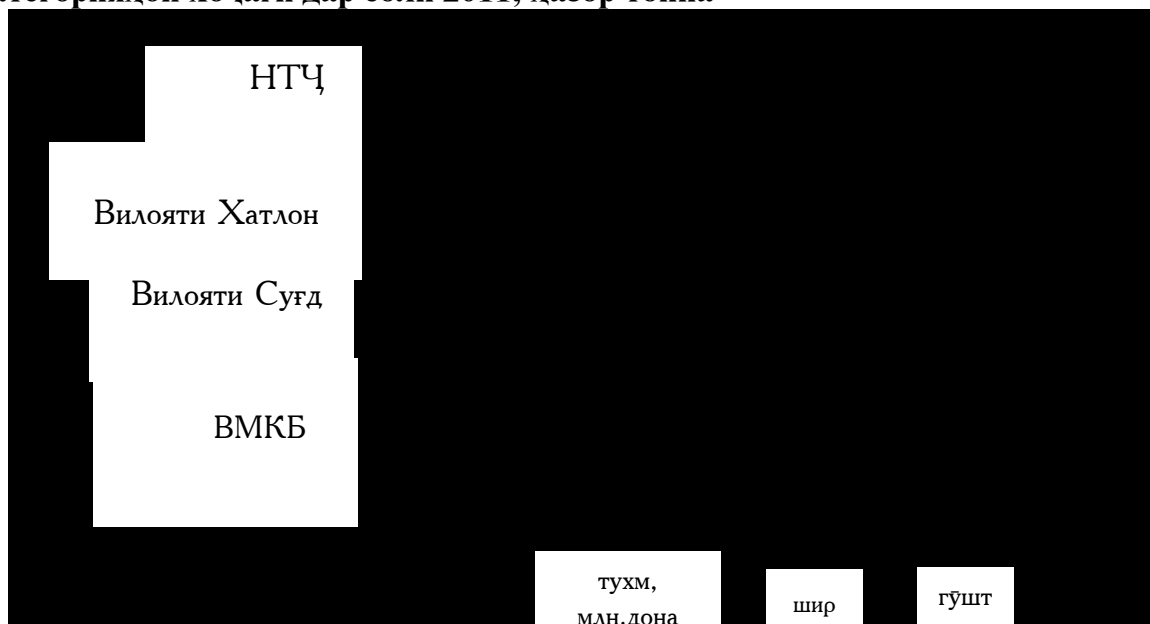
То 1 январи соли 2012 дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо саршумори чорвои калон 2015,3 ҳазор сарро ташкил кардааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 118,4 ҳазор сар ё 6,2 Ҷоиз зиёд аст. Дар ҳамин давра саршумори гӯсфанду буз 461,4 ҳазор сар ё 11,1 Ҷоиз афзуд. Аз саршумори умумӣ 92,2 Ҷоизи саршумори чорвои калон ва 83,3 Ҷоизи саршумори гӯсфанду буз ба хоҷагиҳои аҳоли рост меояд.

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2011 ҳаҷми истеҳсоли гӯшт дар ҳамаи категорияҳои хоҷагиҳо 150745 тоннаро (дар вазни зинда) ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 5,3 Ҷоиз зиёд аст. Дар давраи ҳисобот ҳаҷми умумии истеҳсоли шир умуман 695885 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2010-ум 5,3 Ҷоиз зиёд аст. Дар соли 2011 ба миқдори 254693 ҳазор дона тухм истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба соли 2010 – ум 9,8 Ҷоиз зиёд аст.

Ҷадвали 4: Нишондиҳандаҳои асосии маҳсулоти чорвопарварӣ дар Ҷумҳурӣ

	2009	2010	2011
Истеҳсолот, ҳаз. тонна			
Гӯшт (дар вазни кушта)	67,2	71,6	75,4
аз он ҷумла:			
гӯшти гову гесола	30,3	26,0	30,6
гӯшти гесфанду буз	33,4	36,9	37,4
гӯшти мурғ	1,0	1,1	4,4
гӯшти дигар намуди чорво	2,5	3,2	3,0
Шир	629,7	660,8	695,9
Тухм, млн. дона	188,4	231,9	254,7
Маҳсулноқӣ			
Ҳисоби миёнаи ширдеҳӣ аз як сар модагови ширдеҳ, кг	1367	1403	1437
Тухмзоиҳои як мурғи зоён, дона	165	163	168

Графики 5: Истехсоли маҳсулоти асосии чорвопарварӣ дар ҳамаи категорияҳои хоҷагӣ дар соли 2011, ҳазор тонна

2.2. Таҳлили нархи истехсолкунанда
Ҷадвали 5: Тағйироти нархи истехсолкунанда

(сомонӣ/кг)

	2010				2011			
	сем. I	сем. II	сем. III	сем. IV	сем. I	сем. II	сем. III	сем. IV
Гандум	0,77	0,78	0,73	1,00	1,41	1,90	2,0	1,20
Шир	1,34	1,32	1,30	1,80	1,28	2,0	2,0	1,50
Картошка	0,71	0,74	0,69	1,10	0,92	2,0	1,6	1,16

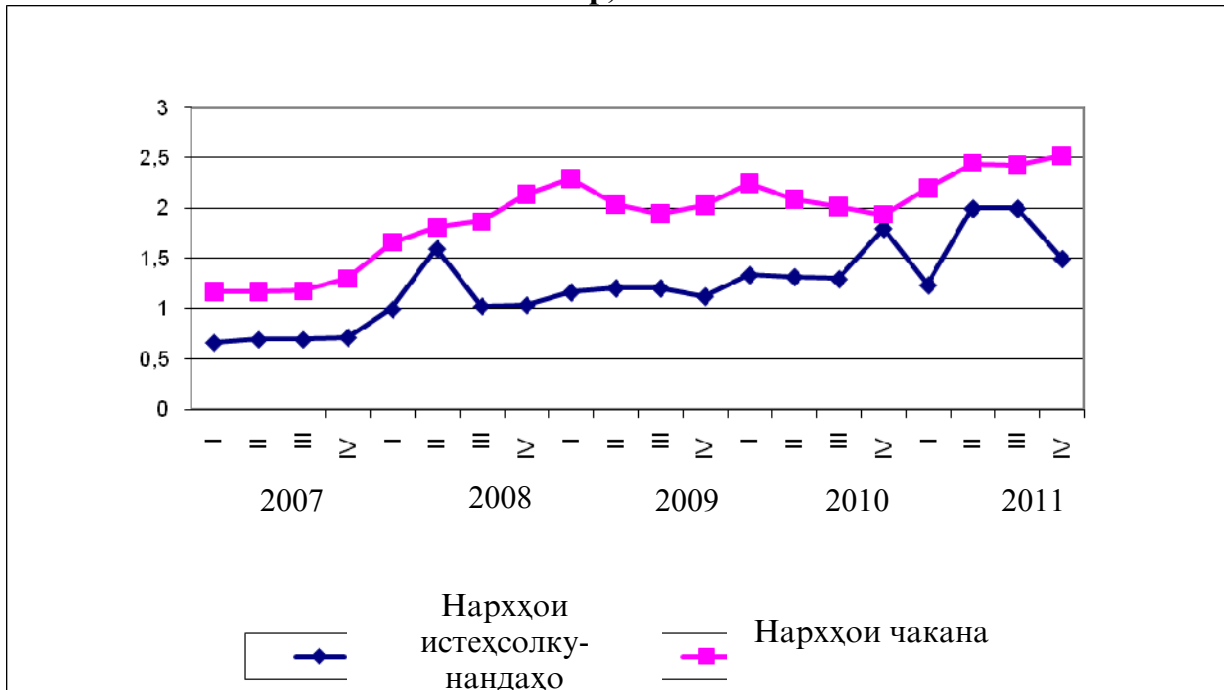
Манбаъ: Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар соли 2011 воридоти гандум нисбат ба соли 2010-ум 0,1 фоиз кам шудааст.

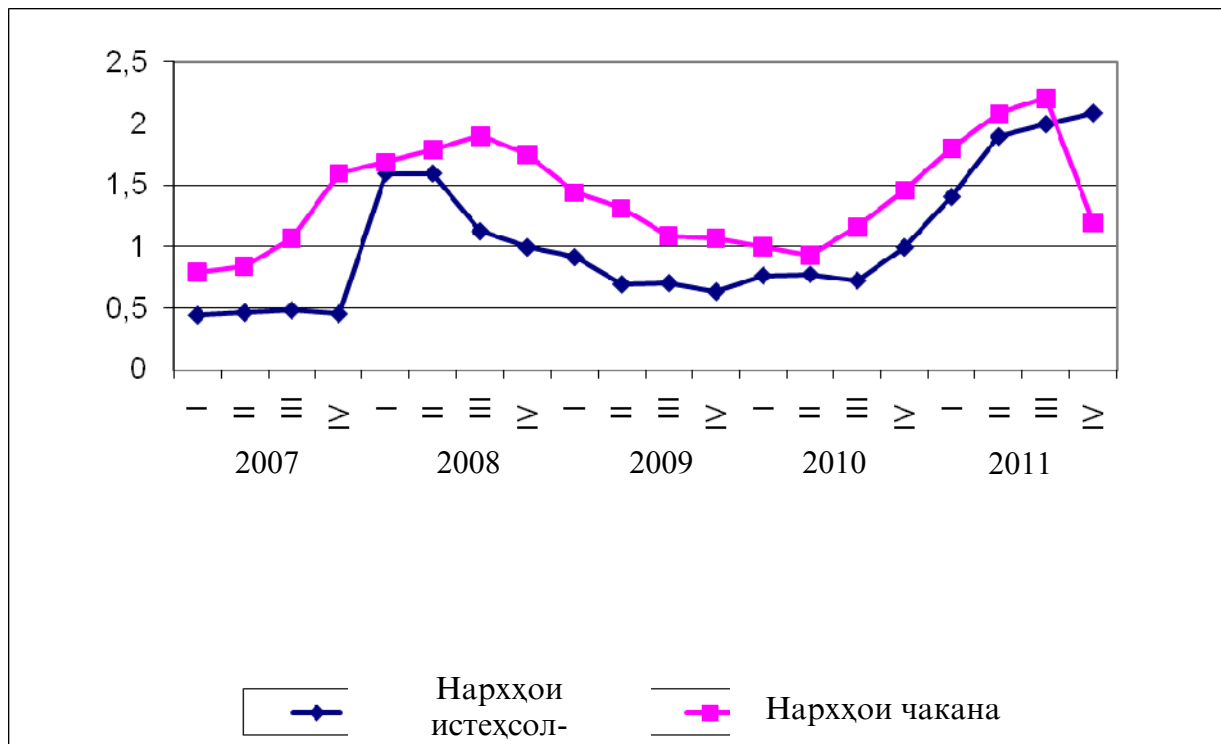
Графики 6: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳо ба картошка, сомонӣ/кг

Графики 7: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳои шир, сомонӣ/кг

Графики 8: Тағйироти нархҳои чакана ва нархҳои истеҳсолкунандаҳои гандум, сомонӣ/кг

Аз графикҳо дида мешавад, ки тамоюли тағйироти нархҳои чакана аз тағйироти нархҳои истеҳсолкунандаҳо зиёд аст. Чунин вазъият ба ҳамаи намудҳои маҳсулоти кишоварзӣ хос аст. (ниг. ба замимаи 3 ва 4).

2.3. Савдои маҳсулоти асосии озуқаворӣ

Дар Тоҷикистон ҳиссаи молҳои озуқаворӣ дар ҳаҷми умумии содирот дар солҳои 2010 ва 2011 мутобиқан, 5,3 фоиз, 4,4 фоизро ташкил кардааст. Дар воридот таносуби онҳо хеле зиёд буда, мутобиқан 18,5 ва 20,2 фоизро ташкил дод.

Молҳои асосии воридшаванда аз инҳо иборатанд: гандум ва орд, ки таносуби бештарро ташкил медиҳанд, қанду шакар, рағғани растанӣ, сабзавот, мевачот, маҳсулот аз орд (макарон, угро, макарони қўчқорак, нон, кулчаҳои қандин (пирожниҳо ва печениҳо), тухм, чой ва ғайраҳо.

Воридоти молҳои озуқаворӣ дар соли 2011 нисбат ба соли 2010-ум 31,5 фоиз кам шудааст, аз он ҷумла воридоти картошка 51,0 фоиз, тухм 37,7 фоиз. Воридоти гандум 6,5 фоиз кам шуда, нисбат ба 370,3 ҳазор тоннаи соли 2010-ум 346,0 ҳазор тоннаро ташкил дод, воридоти гандум 0,1 фоиз кам шуд ва нисбат ба 442,8 ҳазор тоннаи соли 2010-ум 442,5 ҳазор тоннаро ташкил дод. Воридоти макарон ва

маснуоти макаронӣ 29,3 фоиз, шир ва маҳсулоти ширӣ 12,2 фоиз, шакар 7,0 фоиз зиёд шуд.

Ҷадвали 6: Содироту воридоти маҳсулоти асосии озуқаворӣ ва ҳиссаи онҳо дар ҳаҷми умумии савдо

(ҳазор тонна)

	содирот		воридот	
	2010	2011	2010	2011
Молҳои озуқаворӣ	269	176	1853	1269
аз он ҷумла:				
гандум	0,1	0,1	442,8	442,5
орд	0,8	-	370,3	346,0
қанду шакар	0,0	-	110,8	118,6
макарон, угро, макарони қўчқорак ва ғайра	-	-	12,3	15,9
равғани растанӣ	0,0	0,0	75,0	77,6
шир ва маҳсулоти ширӣ	0,0	0,0	7,4	8,3
тухм	-	0,0	6,1	3,8
чай	0,0	0,0	6,2	6,6
картошка	0,2	0,0	25,7	12,6
сабзавот	151,6	84,1	0,8	4,4
меваҷот ва бехмеваи тару тоза	11,6	14,8	17,6	19,0
шарбати мева ва сабзавот	3,8	1,7	0,7	0,8
сабзавоти консервишуда, тоmatҳо	1,4	0,3	2,0	1,1
Ҳиссаи маҳсулоти хӯрокворӣ дар ҳаҷми умумӣ, ба ҳисоби фоиз	5,3	4,4	18,5	20,2

2.4. Мавҷудияти маҳсулоти озуқаворӣ ба ҳар нафар аҳоли

Мавҷудияти маҳсулоти озуқа ба ҳар нафар аҳоли ба воситаи тарози (баланси) озуқаворӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар тарози (баланси) озуқаворӣ ҳар кадом маҳсулоти асосии озуқа аз ҷиҳати мавҷудияти умумии ҳуди маҳсулот ва истеъмоли он дар давраи муайян нишон дода мешавад, ки маъмулан як солро дар бар мегирад. Мавҷудияти умумии ҳуди маҳсулот маҷмӯи захираи он дар оғози давра, истеҳсол ва воридоти маҳсулоти зикршуда дар ҳамон давра мебошад. Истеъмоли умумӣ аз истеъмоли озуқа+хӯроки чорво+тухмӣ-талафот-содирот ва захираи охири давра иборат мебошад. Ба ҳар кадом давра мавҷудият ва истеъмоли

ҳар кадом мол бояд мувофиқат кунад.

Дар мавриди мавҷуд будани тарози (баланси) озуқаворӣ барои якчанд сол, аз рӯи он тамоюли тағйироти мавҷудияти умумӣ, воридот, содирот, инчунин барои истеъмоли аҳоли ва барои хӯроки чорво мавҷуд будани озуқавориро мушоҳида кардан мумкин аст. Агар мавҷудияти умумии захираи озуқаворӣ барои истеъмол ба шумораи аҳоли тақсим карда шавад, дар он сурат нишондиҳандаи муҳим ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли барои як сол мавҷуд будани озуқаворӣ ҳосил мешавад. Нишондиҳандаи мавҷудияти озуқаворӣ дар миқёси милли ба ҳисоби миёна оварда шудааст ва дар он манбаи дастрас будан ба хонавода (имконияти истеҳсол, дарёфт кардан ё гирифтани озуқа бо ҳар усул) ба назар гирифта намешавад.

**Ҷадвали 7: Истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳар нафар аҳоли
(ба ҳар нафар аҳоли, кг дар як моҳ)**

	2010	2011
маҳсулоти ғалладона (ба ҳисоби ғалла)	13,4	13,3
картошка	2,9	2,8
сабзавоту полизӣ	5,9	6,1
меваҷоту буттамева	2,8	3,3
қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ	1,0	1,0
гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	0,9	1,0
шир ва маҳсулоти ширӣ	5,1	4,5
тухм (дона)	3	4
равғани растанӣ	1,2	1,2
моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,01	0,02

Манбаъ: Тадқиқоти бучети хонаводаҳо

Таҳлили тарози (баланси) озуқаворӣ нишон медиҳад, ки мавҷудияти озуқаворӣ дар давоми солҳои охир устувор боқӣ мондааст.

Иттилооти муфассалро метавонед аз Замимаи 5 «Тарози (баланси) озуқаворӣ» дарёфт кунед.

ФАСЛИ Ш. ДАСТРАС БУДАНИ ОЗУҚАВОРӢ

Мафҳуми дастрас будани озуқаворӣ маънии онро дорад, ки ҳамаи аъзои хонавода барои дарёфти маҳсулоте, ки талаботашонро ба истеъмоли озуқаворӣи хушсифат барои зиндагии солиму фаъолона қонеъ мекарда бошад, манбаи кофӣ доранд. Аъзои хонавода маҳсулотро метавонад ба воситаи истехсол барои истеъمولоти худ ба даст орад, аз бозор харидорӣ кунад, ё ҳамчун маҳсулоти хайрия дастрас намояд.

3.1. Таҳлили нархҳои истеъмоли

Нархҳои истеъмоли ба намудҳои асосии маҳсулоти хӯроқворӣ дар моҳи декабри соли 2011 нисбат ба моҳи декабри соли 2010, ғайр аз нархи бехпиёз ва себ хеле баланд рафтанд (ниг. ба ҷадвали 8, Замимаи 4).

Ҷадвали 8: Сатҳи нархҳои миёна ба маҳсулоти хӯроқворӣи ҷудоғона дар баҳши истеъмолот ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ

дар охири давра, бо сомони ва дирам ба як кг, литр, дона

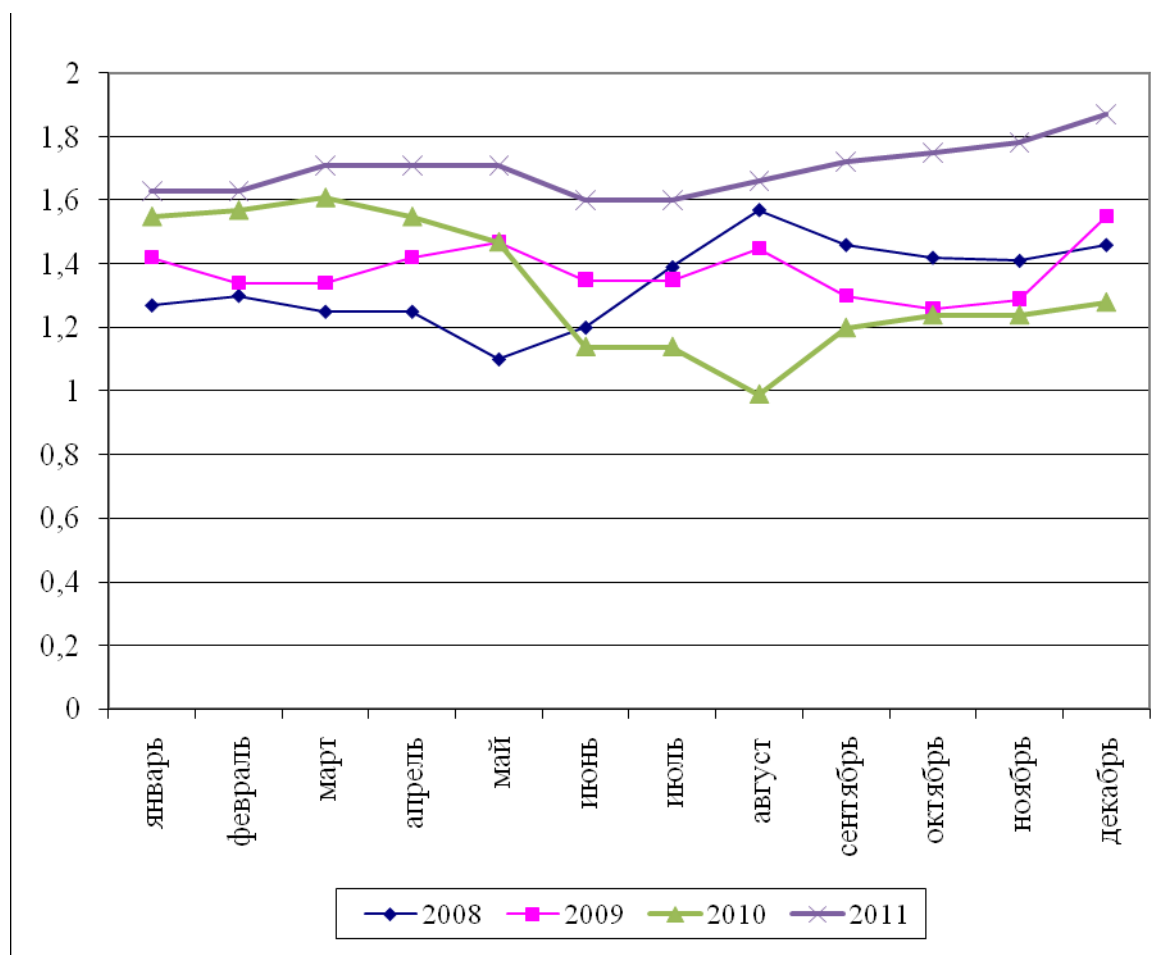
	с.2010	с.2011							
	декабр	январ	март	май	июл	сентябр	октябр	ноябр	декабр
гӯшти гов	19,85	20,08	20,28	23,44	24,20	26,35	26,44	26,73	26,69
равғани чорво	20,22	23,80	24,70	25,05	25,10	25,26	25,41	25,42	25,62
равғани пахта	7,52	7,52	7,97	9,23	9,84	9,91	9,91	9,54	9,44
шир	2,04	2,04	2,34	2,38	2,38	2,38	2,44	2,44	2,57
тухм (10 дона)	6,05	5,87	5,98	5,92	5,92	7,15	7,30	7,37	7,43
шакар	5,77	5,73	5,68	5,71	6,88	7,10	6,42	6,28	6,03
намак	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76
орди гандумӣ									
навъи 1-ум	2,36	2,45	2,61	2,61	2,67	2,61	2,52	2,45	2,40
нони орди									
навъи 1-ум	2,29	2,29	2,29	2,29	2,29	2,85	2,85	2,85	2,85
биринҷ	5,15	5,13	5,14	5,26	5,76	5,84	6,17	6,69	7,05
картошка	1,40	1,63	1,71	1,71	1,60	1,72	1,75	1,78	1,87
бехпиёз	1,76	2,14	2,29	1,58	1,39	1,62	1,67	1,78	1,81
сабзӣ	0,95	1,24	1,40	2,18	1,45	1,35	1,30	1,30	1,18
себ	4,46	4,46	4,94	6,57	4,12	4,11	4,38	4,39	3,89
арақ	10,01	10,01	10,10	10,34	10,34	10,89	10,89	11,66	11,66

Аз аввали соли 2011 аз ҳама бештар нархи молҳои озуқаворӣи зерин қимат шудааст: карам - 49,0 фоиз, гӯшти гӯсфанд - 38,6 фоиз, гӯшти гов - 32,9 фоиз, биринҷ - 28,9 фоиз, шир - 26,2 фоиз, равғани пахта - 24,2 фоиз, тухм - 22,8 фоиз,

гӯшти мурғи хонагӣ - 21,6 фоиз, колбасаи чӯшонидашуда - 19,8 фоиз, маҳсулоти нимтайёри гӯштӣ - 17,1 фоиз, нахӯд - 16,8 фоиз, арақ - 16,5 фоиз, ярмаи чав - 16,1 фоиз, маҳсулоти турши ширӣ - 12,6 фоиз, шарбатҳои меваю сабзавот - 12,2 фоиз, қаймоқ - 11,6 фоиз, картошка - 11,0 фоиз, сабзӣ - 10,0 фоиз, моҳии зинда - 9,9 фоиз, рағғани чорво - 8,6 фоиз, шири баста - 8,3 фоиз, конфетҳои шоколадӣ - 6,3 фоиз, ярмаи марҷумак ва ярмаи дили гандум - 5,2 фоиз, қаҳва - 4,6 фоиз, маснуоти тамоку - 3,0 фоиз, макаронҳо - 2,6 фоиз, чой - 2,5 фоиз, орди гандуми навъи 1-ум - 1,8 фоиз, намак - 0,9 фоиз ва шакар - 0,8 фоиз.

Дар айни ҳол, нархи молҳои зерин арзон шуд: себ - 31,0 фоиз ва бехпиёз - 5,0 фоиз.

Графики 9: Ҳисоби миёнаи ҳармоҳаи нархи картошка, сомонӣ/ кг

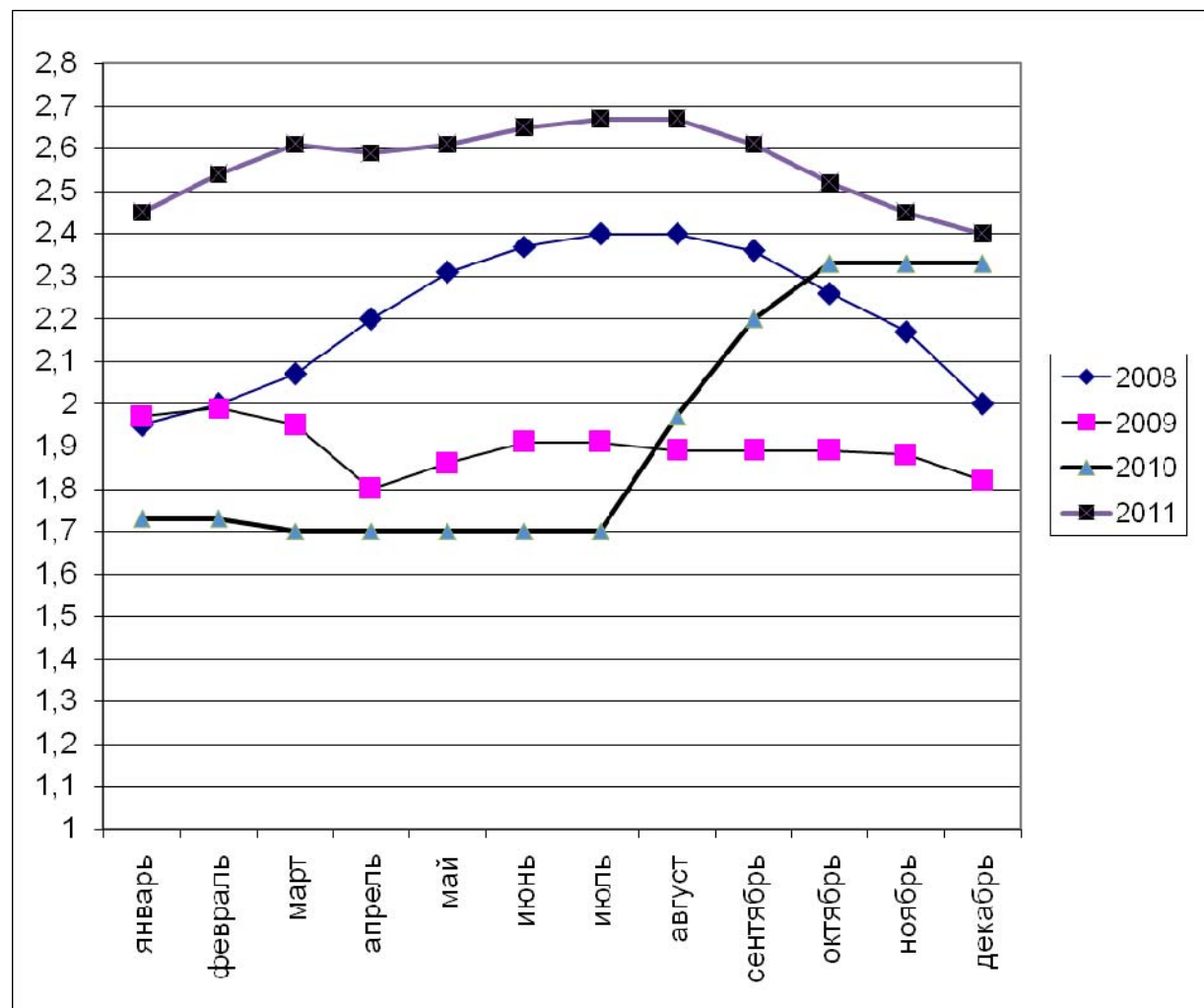

Картошка. Нархи картошка вобаста ба тамоюлоти мавсим, ҳамчунин ба тамоюлоти талаботу пешниҳод алоқаманд аст. Нархи баланди мавсимӣ дар семоҳаи дуҷуми ҳар сол то ҳосили нави аввалин қайд карда мешавад. Дар семоҳаи

якуми соли 2010 нархи 1 кг картошка 1,58 сомониро ташкил дод. Дар моҳи июн нарх паст шуда, як килограмм картошка 1,14 сомониро ташкил кард, дар моҳи сентябр бошад, нарх ба як килограмм картошка то ба 1,20 сомони бардошта шуд. Дар моҳи декабри соли 2011, як килограмм картошка 1,87 сомони, ки нисбат ба декабри соли 2010-ум 36 фоиз зиёд аст. (ниг. графики 9).

Орд. Графики 10: Ҳисоби миёнаи моҳонаи нархҳои чакана ба орд, сомони

/кг

Орд. Нархи орд амалан то моҳи август тағйир наёфт ва ба ҳисоби миёна як килограмм 1,70 сомониро ташкил кард, дар моҳи август бошад, як килограмм 1,97 сомони, дар моҳи сентябр бошад, як килограмм орд 2,20 сомониро ташкил дод. Дар семоҳаи чоруми соли 2010 нархи орд аз нав баланд рафта (ба 1 килограмм 2,33 сомони) то охири семоҳаи чорум қиматшавӣ давом дошт. Дар давоми семоҳаи якуми соли 2011 нархи 1 килограмм орд аз ҳама баланд буд ва дар моҳи март 2,61 сомониро ташкил кард ва дар моҳи июн 1 килограмм то 2,65 сомони қимат шуд, дар моҳи сентябр боз як килограмм 2,61 сомониро ташкил кард. Дар моҳи декабри соли 2011, як килограмм орд 2,40 сомони, ки нисбат ба декабри соли 2010-ум 1,7 фоиз зиёд аст. (ниг. графики 9).

3.2. Даромад ва харочот

Маълумотҳо дар бораи даромаду харочот аз тадқиқоти бучети хонаводаҳо гирифта шудаанд, аз 1-уми январи соли 2009 сар карда, дар заминаи тадқиқоти ҳар семоҳаи дар 3000 хонавода гузаронидашуда ва маълумотҳои соли 2008 бошанд, дар заминаи тадқиқоти ҳармоҳаи 925 хонавода гирифта шудаанд, ки аз фаслҳои зерин иборатанд: иттилооти демографӣ оид ба ҳаёати оила, манзил ва зерсохтор, ҳаҷми истеъмолот дар оила, аз он ҷумла истеҳсолоти мустақилона, фаъолияти иқтисодӣ дар соҳаҳои кишоварзӣ ва ғайрикишоварзӣ.

3.2.1. Даромад

Дар соли 2010 нисбат ба соли 2009 даромади пулӣ ба ҳар нафар 14,7 фоиз зиёд шуда, 160,50 сомони ро ташкил кард. Соли 2011 бошад, нисбат ба соли 2010 даромади пулӣ ба ҳар нафар 22,2 фоиз зиёд шуда, 196,80 сомони ро ташкил дод, (ниг. ба ҷадвали 9).

Ҷадвали 9: Нишондиҳандаҳои таъминот

	с.2010	с.2011
Даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли (сомонӣ/моҳ)	160,50	196,08
Афзоиши даромадҳои ҳақиқӣ (ба ҳисоби фоиз)	107,8	108,6
Ҳисоби миёнаи музди номиналии кор	354,77	446,23
Афзоиши ҳақиқии музди кор (ба ҳисоби фоиз)	115,8	111,8
Харочоти пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли (сомонӣ/моҳ)	150,66	190,31
Афзоиши ҳақиқии харочот (ба ҳисоби фоиз)	105,3	112,3

Манбаъ: Тадқиқоти бучети хонаводаҳо ва маълумотҳои омории ҷорӣ

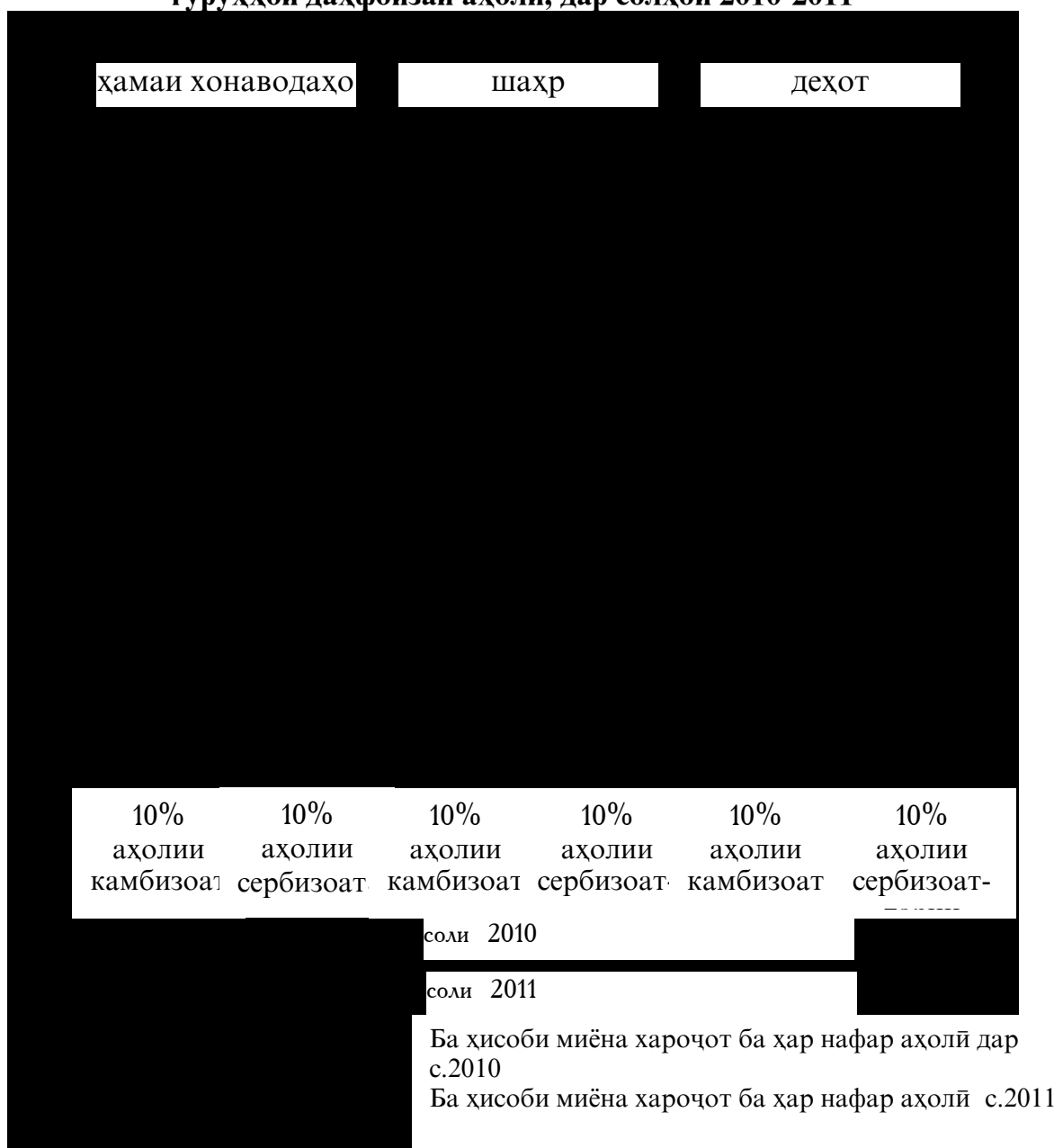
Манбаи муҳимтарини даромади пулии хонаводаҳо дар соли 2011 мисли пештара даромади меҳнатӣ – 49,1 фоиз ва мадохилот аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ –9,8 фоиз мебошад. Дар соли 2011 таносуби даромади миёнаи гурӯҳҳои мухталифи дахфоизаи аҳоли 14 баробарро ташкил кардааст.

3.2.2. Харочот

Дар соли 2010 ва соли 2011 харочоти миёнаи аҳоли асосан аз ҳисоби болоравии нархҳо афзудааст (ниг. ба замимаи 8 ва графики 10).

Дар соли 2011 таносуби харочоти миёнаи байни гурӯҳҳои мухталифи дахфоидаи аҳоли 4,1 баробарро ташкил кард.

Графики 11. Суръати афзоиши харочот ба ҳар нафари аҳоли аз рӯи тақсими гурӯҳҳои дахфоидаи аҳоли, дар солҳои 2010-2011

3.3. Камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Камбизоатӣ ва бо озуқаворӣ таъмин набудан бо ҳам зич алоқаманданд. Бо озуқаворӣ ва бо хӯрок таъмин набудан ба таври зайл тавсиф карда мешавад: «Одамон аз захираи кофии озуқаи бехавф ва серғизо, ки инкишофи мӯътадил, ҳаёти фаъол ва солиро таъмин менамояд, доимӣ ва мӯътамад баҳраманд нестанд. Ин вазъият дар натиҷаи ба андозаи кофӣ мавҷуд набудани озуқаворӣ, нокифоя будани қобилияти харидорӣ, тақсмоти нобаробар ё дар хонавода нобаробар ва ғайриқаноатбахш истеъмол шудани озуқаворӣ рӯй додана мумкин аст. Бо озуқаворӣ таъмин набудан, чандон баланд набудани сатҳи тандурустӣ ва бехдошт, таҷрибаи нодурусти нигоҳубин ва хӯрондан сабабҳои асосии сатҳи бади таъминот буда метавонад. Бо озуқаворӣ ба таври кофӣ таъмин набудан метавонад доимӣ, мавсимӣ ё муваққатӣ бошад.

3.3.1. Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ (СПКСК) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012

Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2010-2012 (минбаъд-СПКСК) барномаи миёнамӯҳлати амалӣ гардонидани Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015 маҳсуб гардида, ҷабҳаҳои асосии рушди иқтисодию иҷтимоии кишварро дар ин давра, бо назардошти таъсири бӯҳрони иқтисодию молиявӣ ҷаҳонӣ муайян менамояд. Ҳадафҳои Стратегияи мазкур фаъолияти мушаххасро ҷиҳати татбиқи ислоҳоти институтсионалӣ ва иқтисодӣ дар бар гирифта, ба захираҳои мавҷуда ва эҳтиёҷоти иловагӣ асос ёфтааст ва барои ноил шудан ба рушди устувори иқтисодӣ, афзоиши ҳаҷм ва сифати хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва дар маҷмӯъ баҳри паст кардани сатҳи камбизоатии аҳолии кишвар равона мегарданд.

Нишондиҳандаҳои стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замимаи 2 оварда шудаанд.

3.4. Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонаводаҳое, ки беш аз нисфи даромади худро барои маҳсулоти хӯрокворӣ сарф менамоянд

Бо озуқаворӣ таъмин набудани хонавода маънои чунин вазъиятро дорад: ба одамон озуқаворӣ хушсифату барои саломатӣ бехавф, ки талаботи ба ғизодошташонро қонеъ мекарда бошад ва барои ҳаёти фаъолонаю солимашон зарур мебошад, доимо аз ҷиҳати миқдори маҳсулот, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ба миқдори кофӣ дастрас нест.

Дар соли 2011 нисбат ба соли 2010 ҳиссаи хароҷот ба озуқаворӣ дар шаҳрҷойҳо 3,1 банди фоиз, дар деҳот 3,5 банди фоиз зиёд шудааст. Инчунин дар хонаводаҳое, ки 3 ва ё бештар фарзанд доранд, ҳиссаи хароҷоти истеъмолот ба маҳсулоти хӯрокворӣ 4,6 банди фоиз зиёд шудааст (ниг. ҷадвали 10).

Ҷадвали 10: Ҳиссаи хароҷоти истеъмолии хонаводаҳо барои хӯроқворӣ
(ба ҳисоби фоиз)

	соли 2010	соли 2011
Ҷумҳурии Тоҷикистон	56,8	60,3
аз он ҷумла:		
аҳолии шаҳрҳо	58,1	61,2
аҳолии деҳот	56,3	59,8
Вилоятҳо		
ш. Душанбе	60,4	60,9
ВМКБ	71,6	64,0
Вилояти Суғд	44,8	51,7
Вилояти Хатлон	62,6	68,7
НТҚ	61,8	61,5
Гурӯҳҳои камбизоаттарин		
Хонаводаҳо, ки 3 ва бештар фарзанд доранд	58,7	63,3
Нафақахӯрон	68,5	68,5

Дар замимаи 6 иттилооти муфассал нисбати хароҷот, даромадҳо ва дахфоиза (детсилияҳо) оварда шудааст.

ҶАСЛИ IV. ИСТЕЪМОЛОТ ВА ҲАЗМКУНӢ

Истеъмоли озуқаворӣ ба интиҳоб, таркиб, тайёр ва тақсим кардани озуқаворӣ дар оила мансуб аст. Ҳазмкунӣ қобилияти хӯроқро қабул карда, ба қувва табдил додани организми инсон мебошад. Барои истеъмоли озуқаворӣ парҳезгории дахлдорро доништан ва дар оила озуқавориро тақсим карда тавоништан зарур аст. Барои он, ки организм хӯроқро ҳазм карда тавонад, на танҳо вояи хӯроқи хушсифат, балки муҳити барои саломатии инсон форам, инчунин барои нӯшидани об созгор, аз хизмати асосии тиббӣ баҳраманд будан, хӯроқ пухта тавоништан ва усулҳои нигоҳдории озуқавориро доништан лозим аст. Нишондиҳандаи ниҳии бехатарии озуқаворӣ вазъи таомхӯрии аҳоли мебошад.

4.1. Озуқаворӣ истеъмом кардани аҳоли

Яке аз усулҳои ошкор намудани бо озуқаворӣ таъмин набудан ва хӯроқи комилан серғизо ин ҳисобу китоби истеъмоли килокалория ба як узви хонавода дар як рӯз мебошад. Дар соли 2010 истеъмоли килокалория ба як нафар узви хонавода кам шуда, нисбат ба 2246,40 килокалорияи соли 2009 дар як шабонарӯз 2209,05 килокалорияро ташкил кард, ки аз меъёри тавсиякардаи Ташкилоти Умумичаҳонии Тандурустӣ (ТУТ) (дар як рӯз 2100 килокалория мебошад) андаке зиёд аст. Дар соли 2011 истеъмоли килокалория ба як нафар узви хонавода зиёд шуда, нисбат ба 2209,05 килокалорияи соли 2010 дар як шабонарӯз 2213,54 килокалорияро ташкил кард,

Дар соли 2011 дар Ҷумҳурии истеъмоли нон ва маҳсулоти нонӣ аз меъёри тасдиқкардаи тиббии истеъмомлот 22,8 фоиз зиёд аст, ба ҳисоби миёна истеъмомлот ба як нафар узви хонавода 159,6 килограммо ташкил медиҳад, ки ин барои ҳамаи

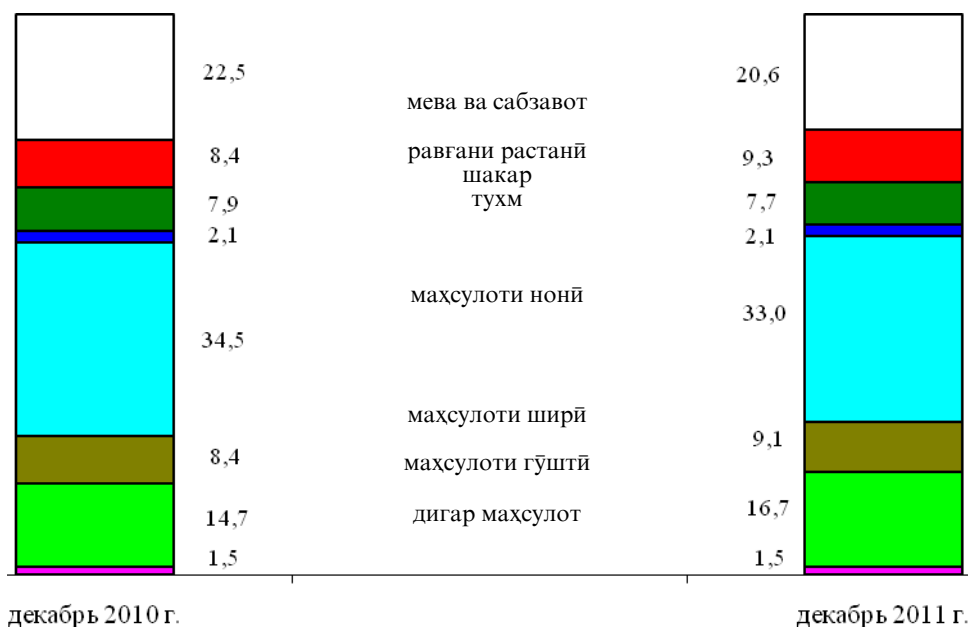
минтақаҳои ҷумҳурӣ хос аст.

Умуман дар ҷумҳурӣ, дар соли 2011 истеъмоли картошка ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли 34 кг, сабзавоту полизӣ 72,8 кг, шир ва маҳсулоти ширӣ 54,5 кг, гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ 11,8 кг, рағани растанӣ 14,3 кг, тухм 48 дона, қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ 12,5 кг, мевачот 40 кг-ро ташкил кардааст.

Таносуби бештари хароҷоти хонаводаҳо ба хариди маҳсулоти хӯрокворӣ ба маҳсулоти нонӣ 36,4 фоиз рост меояд.

Дар айни замон, қайд кардан зарур аст, ки истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ дар гурӯҳҳои дахфоиза нобаробар аст. Масалан, истеъмоли картошка дар соли 2011 ба ҳисоби миёна ба як узви хонаводаи 10 фоизаи гурӯҳи аҳолии бештар таъминбуда, нисбат ба 10 фоизаи гурӯҳи камтаъмини аҳоли аз 1,4 баробар зиёд буд, мутаносибан, истеъмоли гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ 3,1 баробар, тухм 2,3 баробар, мевачот 2,9 баробарро ташкил додааст.

Графики 12. Сохтори арзиши маҷмӯи маҳсулоти озуқа дар моҳи декабри солҳои 2010-2011(дар охири моҳ, ба ҳисоби фоиз, ба як нафар)

Дар бораи истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замимаи 9 маълумоти муфассал оварда шудааст.

**Ҷадвали 11: Тақриби моддаҳои ғизобахши маҳсулоти дар як шабонарӯз
истеъмолшуда (бе пиво ва вино)**

	Ба як узви хонавода дар як шабонарӯз	аз он ҷумла:		Ба як узви хонавода дар як шабонарӯз	аз он ҷумла:	
		дар шаҳрҳо	дар деҳот		дар шаҳрҳо	дар деҳот
		соли 2010			соли 2011	
сафеда, грамм	50,44	48,20	52,58	50,50	46,82	51,97
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, грамм	7,66	8,33	7,46	7,79	8,38	7,57
равған, грамм	54,79	57,28	53,85	54,21	54,12	54,29
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, грамм	9,74	11,60	8,86	10,50	12,07	9,92
Карбогид- ридҳо, грамм	374,42	349,95	394,79	377,01	336,40	392,37
Калорияно- кии маҳсулоти истеъмол- шуда, к/кал	2209,05	2151,25	2282,39	2213,54	2052,02	2275,20
аз он ҷумла дар маҳсулоти чорво, к/кал	140,75	153,15	134,25	147,64	158,73	143,64

4.2. Нишондиҳандаҳои бехатарии озуқаворӣ, ки ба даромадҳои аҳоли вобаста нестанд

4.2.1. Беморӣ

Ҷадвали 12: Бемории аҳоли аз касалиҳои сирояткунанда

(ҳодиса)

Касалиҳои сирояткунанда ба қайд гирифта шудаанд	2010	2011*	2010				2011*			
			семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.4	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.4
Ҳамагӣ	92433	91467	10388	21106	43010	17929	9889	22483	40797	18298
аз он ҷумла:										
Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда	66018	65917	4055	14621	37837	9505	3498	17459	36413	8547
аз он ҷумла:										
исҳоли хунии бактериалӣ	1656	1476	137	425	776	318	175	376	678	247
аракаи шикампеч (домана)	559	404	70	104	234	151	24	69	148	163
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	9886	11063	2538	774	1963	4611	2422	886	1626	6129
Касалии сил	5286	5516	1264	1489	1313	1220	1375	1642	1352	1147
Брутселлёз	924	1011	130	329	289	176	155	384	269	203
Бемориҳои паразитарӣ	41951	52120	8589	11379	13915	8068	10429	15027	12820	13844

*) Маълумотҳои пешакӣ

Дар соли 2011 нисбат ба соли 2010 камшавии начандон зиёди бемориҳои аҳоли аз касалиҳои сирояткунанда ба андозаи 1 фоиз ба қайд гирифта шудааст. Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда 72,1 фоизи шумораи умумии касалиҳои сирояткунандаро ташкил медиҳанд, гепатитҳои шадиди вирусӣ –12,1 фоиз. Нисбат ба соли 2010 афзоиши касалии сил 4,4 фоиз ба қайд гирифта шудааст.

Дар соли 2011 - ум 52,1 ҳазор ҳодисаи касалиҳои паразитарӣ ба қайд гирифта шудаанд, ки нисбат ба соли 2010 - ум 24,2 фоиз зиёд аст.

Ҷадвали 13: Бемории кӯдакони 0-14 сола аз касалиҳои сирояткунанда

(ҳодиса)

Касалиҳои сирояткунанда ба қайд гирифта шудаанд	2010	2011*	2010				2011*			
			семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.4	семоҳ.1	семоҳ.2	семоҳ.3	семоҳ.4
Ҳамагӣ	67135	68698	6119	14335	33731	12950	6161	16573	31920	14044
<i>аз он ҷумла::</i>										
Бемориҳои сирояткунандаи шадиди рӯда	51617	53506	2497	11045	31012	7063	2481	14407	29788	6830
<i>аз он ҷумла::</i>										
исҳоли хунии бактериалӣ	697	720	47	170	336	144	73	150	378	119
аракаи шикампеч (домана)	236	175	37	44	90	65	7	29	55	84
Гепатитҳои шадиди вирусӣ	8334	9350	2103	500	1645	4086	1991	536	1272	5551
Касалии сил	408	485	83	124	107	94	126	161	111	87
Брутселлёз	157	154	15	62	47	33	23	61	38	32
Бемориҳои паразитарӣ	27678	33840	5570	7743	9256	5109	6775	9847	7917	9301

*) Маълумотҳои пешакӣ

Дар байни кӯдакони 0-14 сола, ки ба касалиҳои сирояткунандаҳои шадиди рӯда гирифта шудаанд, дар соли 2011-ум 75 фоизро ташкил додаанд, аз он ҷумла, исҳоли хунии бактериалӣ - 49 фоиз, аракаи шикампеч (домана) – 43 фоиз. Ба касалиҳои паразитарӣ гирифта шудани кӯдакон нисбат ба соли 2010 – ум 22,3 фоиз зиёд шудааст.

МЕТОДОЛОГИЯ

1. Методологияи таҳлили бехатарии озуқаворӣ

«Бехатарии озуқаворӣ ва ғизо ҳамон вақт таъмин ҳисобида мешавад, ки агар озуқаворӣ мувофиқ (аз нуқтаи назари миқдор, сифат, бехатар будан, аз ҷиҳати иҷтимоию фарҳангӣ маъқул), *мавҷуд* ва *дастрас* бошад ва ҳамаи шахсон *ҳамавақт* барои таъмини ҳаёти ғаёл ва солим чунин озуқавориро қаноатмандона *истеъмол ва ҳазм* кунад».

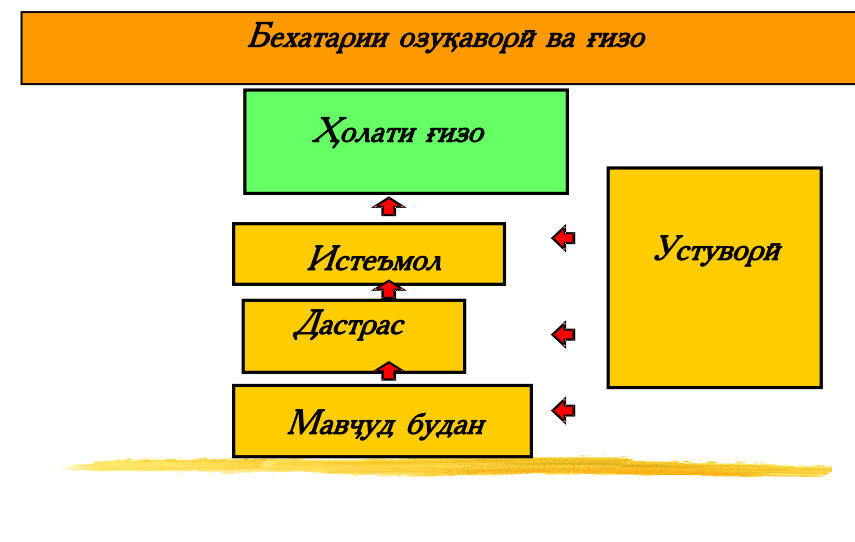
Мавҷуд будан: бехатар ва кофӣ будани озуқаворӣ аз ҷиҳати миқдор ва сифат

Дастрас будан: ҳамаи хонаводаҳо ва ҳамаи аъзои онҳо барои харидории миқдори зарурии озуқаворӣ (аз ҳисоби истеҳсолот, харид ва ёрӣ) ба қадри кофӣ захира доранд;

Истеъмолот ва ҳазм дониستاني ҳолати саломатӣ ва шароити тозагӣ (санитарӣ) барои он зарур аст, ки организми инсон озуқавориро истеъмол ва ҳазм карда тавонад.

Устуворӣ доимо мавҷуд ва дастрас будани ғизо, истеъмол ва ҳазм кардани хӯроқворӣ мебошад. Агар озуқаворӣ мунтазам дастрас набошад, баъзе шахсон аз норасоии доимӣ ё муваққатии озуқаворӣ азият мекашанд.

Барои фаҳмо шудан, ҳамаи чор ҷиҳати бехатарии озуқаворӣ ва ғизо дар расми зер оварда шудааст:

Барои хонаводаҳо ва шахсони ҷудоғона, ки дар ҷамъият зиндагӣ мекунанд, барои таъмини бехатарии озуқаворӣ мавҷуд будани чор самт зарур аст. Ин самтҳо

бояд якбора дар ҳамаи сатҳи хонавода ва шаҳрванди ҷудогона (**сатҳи хурд**) то сатҳи ҷамоат (шаҳрак, ноҳия, вилоят), ки он ба **сатҳи миёна дохил** мебошанд, то сатҳи миллӣ ё умумиҷаҳонӣ яъне, **сатҳи калон**, таъмин бошанд.

Барои мақсадҳои мониторинги бехатарии озуқаворӣ нишондиҳандаи хеле муҳимро (мувофиқ) интихоб намудан ва онро мунтазам чен кардан зарур аст.

Усули тартиб додани тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи намудҳои хӯрокворӣ (асосӣ):

Тарози (баланси) озуқаворӣ аз рӯи маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, асосӣ тартиб дода шудааст.

Ҳангоми тартиб додани тарози озуқаворӣ нишондиҳандаи маҳсулоти захира аз тарози соли гузашта гирифта шудаанд, яъне захираи охири соли гузашта, захираи то 1 январи соли ҷорӣ шуда метавонад. Оид ба нишондиҳандаи воридоту содироти маҳсулот маълумотҳои расмӣ истифода бурда шудаанд, вале аз рӯи истеҳсолот - маълумотҳои таъҷилий (пешакӣ).

Сарфи тухмӣ бо назардошти замини кишт ва бо истифодаи хароҷоти аслий ба 1 гектар кишт муайян карда шудааст. Талафот дар асоси меъёрҳои расмӣ муқарраршуда ҳисоб карда мешавад.

Барои муайян намудани сарфи тухм барои ҷӯчабарорӣ, миқдори аслии ҷӯчаҳо ва маводи меъёрӣ оид ба ҷӯчабарорӣ аз шумораи тухми гузошташуда ба ҳисоб гирифта шудааст.

Озуқаворӣ, ки аҳолии истеъмом мекунад, инчунин хароҷоти хӯроки ҷорво дар асоси маълумотҳои тадқиқоти бучети 3000 хонавода ҳисоб карда шудааст. Дар мавриди ҳисоби истеъмоли гӯшт аз тарафи аҳолии низ миқдори гӯште, ки барои риояи анъанаҳои миллӣ (дар вақти маросимҳои мотам, тӯй, маросимҳои миллӣ ва ғайра) сарф карда шудаанд, ба назар гирифта шудааст.

Тафсирот

Ашхоси 16-сола ва калонсолтар, ки дар давраи тадқиқот (таҳлилшаванда) машғулият (машғулияти даромаднок) надоштанд; дар ҷустуҷӯи кор буданд, яъне ба ҳадамоти давлатии шуғли аҳолии мурочиат кардаанд, ё дигар усули корёбиро истифода бурдаанд; тайёр буданд ба кор шуруъ кунанд, **бекор** ҳисобида мешаванд.

Маҳсулоти умумии дохилӣ (МУД)-нишондиҳандаи маҷмӯи фаъолияти иқтисодии мамлакат мебошад. МУД бо нархҳои асосию бозорӣ (МУД-и номиналӣ) ва бо нархҳои муқоисавӣ (МУД-и ҳақиқӣ) ҳисоб карда мешавад.

Индекси нархҳои истеъмолии молҳо ва хизматрасониҳои пулакӣ ба аҳолии (ИНИ) тағйироти сатҳи умумии нархи молҳо ва хизматрасониҳо тавсиф мекунад. Индекс ченаки арзиши маҷмӯи ҳақиқии молҳо ва хизматрасонӣ дар давраи ҷорӣ нисбат ба

арзиши он дар давраи асосӣ мебошад.

Музди миёнаи номиналии ҳармоҳаи кор бо роҳи тақсимкунии фонди аслии ҳисоб кардашудаи музди меҳнати кормандони ҳайати рӯйхат ва ду ҷоякдорон ба шуморае, ки барои ҳисоб кардани музди миёнаи кор қабул шудааст ва ба шумораи моҳҳои давраи ҳисобот қабул шудааст, ҳисоб карда мешавад.

Калориянокии хӯрок ба ҳар нафар аҳоли дар як шабонарӯз. Ғизонокии озуқаи истеъмолкардаи ҳар нафар узви хонавода, инчунин таркибҳои кимиёвии он (сафедарою раған) мебошад.

Сатҳи бекорӣ расмӣ аз рӯи таносуби шумораи бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда ва шумораи аҳолии дар иқтисодиёт фаъол, ба ҳисоби фоиз, ҳисоб карда мешавад.

Ихтисораҳои истифодашуда:

МУД	Маҳсулоти умумии дохилӣ
НТХ	Ноҳияҳои тобеи Ҷумҳурӣ
ВМКБ	Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон
ИНИ	Индекси нархҳои истеъмоли
МРҲ	Мақсадҳои рушди ҳазорсола

Замимаи 1. Маълумоти мухтасари шароити обу ҳаво дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоҳаи чоруми соли 2011

Октябр. Дар моҳи октябр ҳарорати ҳаво мӯътадил ва қисман бо боришот буд. Дар охири моҳ пастшавии ҳарорати рӯзона то 11-15°C бо боришоти саҳт мушоҳида шуд. Дар давоми моҳ ҳарорати ҳаво асосан гарм буд.

Ҳарорати миёнаи моҳонаи ҳаво дар ноҳияҳо 1-2°C аз меъёр баланд, танҳо дар ВМКБ ба ҳадди меъёр буд. Дар ҷумҳурӣ ҳавои нисбатан гарм дар 1-4 октябр ба қайд гирифта шуд. Дар ин давра ҳарорати рӯзона дар водиҳо то 29-30 ° С ва дар рӯзҳои гузашта ба ҳадди 21-25 °С (5-27 октябр) боқӣ монда буд.

Ҳарорати паст 28-31 октябр мушоҳида шуд. Дар ин давра ба ҷумҳурӣ ҳавои хуноки Атлантика ворид шуда, дар водиҳои асосӣ борони саҳт борид, дар баландкӯҳҳо бошад, (беш аз 200 см) барф борид.

Ҳарорати ҳаво 3-4,8 °С аз меъёр паст шуд. Дар давоми 5-6 рӯз боришоти борон қатъ нашуд (меъёри шабонарӯзии боришот 33 мм-ро ташкил дод).

Дар ноҳияҳои водии Рашт меъёри шабонарӯзии боришот аз 25 то 38 мм-ро ташкил кард. Дар ин давра дар ноҳияи Чиргатол 60-76 мм, дар ноҳияи Рашт бошад, 95-156 мм-ро ташкил дод.

Ноябр. Дар моҳи ноябр дар ҷумҳурӣ ҳаво хунук буд, боришоти давомдор ҳукмфармо буд. Ҳарорати миёнаи моҳона дар бештари ноҳияҳо 1-2° С аз меъёр паст буд, танҳо дар ВМКБ аз меъёр баланд буд (дар ғарб 1-2°C, дар шарқ 3-5°C мушоҳида шуд). Дар водиҳо 5+9°C гарм, дар пешкӯҳҳо 1+4°C (дар Дарвоз 7°C), дар шарқи ВМКБ -3-8°C хунук шуд.

Дар ҷумҳурӣ 5-7 ва 12-13 ноябр ҳарорати ҳаво нисбатан гарм буд. Дар ин давра дар водиҳои вилояти Хатлон ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҳарорати рӯзона 21-24° С, дар водиҳои вилояти Суғд -15-16°C, дар ғарби ВМКБ то 10+17°C, дар шарқи ВМКБ то 1+5°C-ро ташкил кард.

Дар 8-9 ва 26-28 ноябр нисбатан ҳарорати паст мушоҳида шуд. Дар ин давра дар ҷумҳурӣ ҳавои хуноки арктикӣ ворид шуд, ки пастшавии ҳарорат мушоҳида шуд: дар водиҳо 0-4°C, рӯзона то -2+3°C, дар бештари ноҳияҳое, ки дар водиҳо ва наздикӯҳӣ чойгиранд, борону барф борид. Меъёри шабонарӯзии ҳарорати ҳаво 6-9°C паст шуд.

Дар давоми 15-16 рӯз дар водиҳо ва доманакӯҳҳо боришот мушоҳида шуд (меъёр 9-17 рӯз аст).

Дар тамоми ҳудуди ҷумҳурӣ боришот аз меъёр зиёд буд, дар вилояти Хатлон 430-540 фоиз, дар вилояти Суғд 260-750 фоиз, дар ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 370-930 фоиз, дар ғарби ВМКБ 405-575 фоиз, дар шарқи ВМКБ 150-509 фоизро ташкил кард. Меъёри боришот дар як шабонарӯз 27-50 мм-ро ташкил кард.

Декабр. Дар ҷумҳурӣ ҳаво хунук буд, ҳарорати ҳаво паст шуд. Меъёри миёнаи моҳонаи ҳарорати ҳаво дар бештари ноҳияҳо 2-4°C аз меъёр паст, дар

ВМКБ 2-4°C аз меъёр баланд, дар баъзе ноҳияҳо ба сатҳи меъёр буд, дар водихо 2-5°C гарм, дар ноҳияҳои кӯҳӣ 2-7°C, дар баландкӯҳҳо 9-15°C хунук шуд.

Ҳавои нисбатан гарм дар 8,11,17,23,26 декабр мушоҳида шуд. Дар ин давра ҳарорати рӯзонаи ҳаво дар водихо 10+16°C гарм буд. Ҳарорати нисбатан паст 21-23 декабр шабона мушоҳида шуд.

Дар ин давра ҳарорати паст дар водихо 10-16°C аз 0 паст буд. Ба сабаби ворид шудани ҳавои хунук аз шарку ғарби Федератсияи Русия дар чумхурӣ 12,15,19,22 ва 30 декабр дар водихо ҳарорати пастии ҳаво аз 3°C то +1°C, дар вилояти Суғд -7°C мушоҳида шуд.

Дар чумхурӣ боришот аз ҳадди меъёр паст буд, танҳо дар вилояти Суғд аз меъёри зиёд, дар ноҳияҳои вилояти Хатлон 80-122 фоиз, дар ноҳияҳои тобеи чумхурӣ 50-125 фоиз, дар ноҳияҳои вилояти Суғд 100-175 фоиз, дар ноҳияҳои ВМКБ 6-95 фоизро ташкил кард. 19-20 декабр дар ноҳияҳои марказии чумхурӣ боришоти саҳти барф ба вучуд омад, дар водии Ҳисор баландии барф дар як шабонарӯз 22-27 сантиметр буд.

Дар баъзе ноҳияҳо шамоли саҳт то 18-20 метр дар як сония ба қайд гирифта шуд, дар баъзе рӯзҳо дар водихо ва ноҳияҳои кӯҳӣ туман ба амал омад.

Шарҳи оби дарёҳо ва обанборҳо

Дар моҳи октябр дар дарёҳои чумхурӣ давраи серобӣ давом кард. Танҳо дар даҳрӯзаи дуввум, ба сабаби боришоти саҳту фаровон, 28-31 октябр масрафи зиёди об дар бештари дарёҳои чумхурӣ мушоҳида шуд (74-100 фоиз аз меъёр кам), соли гузашта ин нишондиҳанда нисбат ба меъёр (50-106 фоиз) кам буд.

Ҳаҷми оби обанбори Норақ дар давоми моҳ ба андозаи 214 млн. метри мукааб кам шуда, 10324 млн метри мукаабро ташкил дод, ин нисбат ба соли гузашта 139 млн метри мукааб кам аст.

Ҳаҷми оби обанбори Қайроққум дар давоми моҳ ба андозаи 551 млн. метри мукааб афзуда, 2034 млн.метри мукаабро ташкил дод, ки нисбат ба соли гузашта 1370 млн.метри мукааб зиёд аст.

Пешгӯи 80 фоиз дуруст буд.

Дар моҳи ноябр дар дарёҳои чумхурӣ тағйироти ҳаҷми масрафи обҳо мушоҳида шуд. 7-8 ва 24-27 ноябр дар ҳудуди чумхурӣ боришоти саҳт ба вучуд омад (дар водихо борон ба барф табдил ёфт, дар кӯҳҳо барф борид). Ин ба баланд шудани серобии дарёҳо сабаб шуд.

Баъзе баландшавии сатҳи об дар минтақаҳои чанубӣ, дар дарёҳои чумхурӣ ва қаторкӯҳҳои Ҳисор мушоҳида шуд.

Меъёри моҳонаи масрафи обҳои дарёҳои чумхурӣ наздики меъёр буд ва нисбат ба соли гузашта ба андозаи меъёр (95-110 фоиз) буд. Танҳо дар дарёҳои Яхсу, Қизилсу ва дигар дарёҳои Қаторкӯҳи Ҳисор (Кофарниҳон, Вахш) масрафи обҳо 2-3 баробар ва нисбат ба соли гузашта 3-4 баробар аз меъёр зиёд буд.

Ҳаҷми оби обанбори Норақ дар моҳи ноябр ба андозаи 446 млн.метри мукааб кам шуда, 9878 млн.метри мукаабро ташкил кард, ки нисбат ба соли гузашта 87 млн. метри мукааб кам аст.

Ҳаҷми оби обанбори Қайроққум ба андозаи 825 млн.метри мукааб афзуда, 2859 млн.метри мукаабро ташкил дод, ки нисбат ба соли гузашта 594 млн. метри мукааб кам аст.

Пешгӯи 70 фоиз дуруст буд.

Дар моҳи декабр камшавии масрафи обҳо дар дарёҳои ҷумҳурӣ давом кард. Танҳо дар дахрӯзаи сеюм дар дарёҳои Яхсу ва Қизилсу зиёдшавии масрафи об мушоҳида шуд.

Меъёри миёнаи моҳонаи масрафи обҳо дар дарёҳои ҷумҳурӣ аз меъёр зиёд (95-231 фоиз) буд ва ин нисбат ба соли гузашта (90-241 фоиз) аз меъёр кам буд.

Ҳаҷми оби обанбори Норақ дар моҳи декабр ба андозаи 857 млн. метри мукааб кам шуда, 9021 млн. метри мукаабро ташкил кард, ки нисбат ба соли гузашта 71 млн. метри мукааб кам аст.

Ҳаҷми оби обанбори Қайроққум дар давоми моҳ ба андозаи 672 млн.метри мукааб афзуда, 3531 млн метрии мукаабро ташкил дод, ки нисбат ба соли гузашта 142 млн.метри мукааб зиёд аст.

Пешгӯи 80 фоиз дуруст буд.

Сел ва тармафароӣ

Дар моҳи декабр дар барои тармафароӣ дар давоми 14 рӯз 4 пешгӯӣ дода шуд, ки пешгӯӣ 100 фоиз дуруст баромад.

Боришоти барфи зиёд дар қаторкӯҳи Ҳисор ва дараи Варзоб ба қайд гирифта шуд. Тармафароӣ дар 64-65 километри роҳи автомобилгарди Душанбе-Чанок ба вучуд омад.

**Замимаи 2 Нишондиҳадаҳои асосии Мониторинги Стратегияи паст кардани Сатҳи камбизоатӣ дар давраи солҳои 2010-2012
(Аз рӯи маълумотҳои Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон)**

Бахши вазифавӣ

Бахши «Рушди макроиқтисодӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с. 2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с2012
нишондиҳандаи таъсир	Рушди воқеии солонаи МУД	%	7,9	3,9	6,5	7,4	7,0
	Даромади бучети давлатӣ нисбат ба МУД	%	19,7	20,3	20,0	21,6	23,5
	Даромадҳои ҷорӣ нисбат ба МУД	%	18,7	17,7	18,0	19,5	19,0
	Сатҳи таваррум	%	11,8	5,0	9,8	9,3	7,0
	Сармоягузорӣ дар сармояи асосӣ нисбат ба МУД	%	24,5	18,1	17,9	16,1	17,5
	Содироти молу хизматрасонӣ нисбат ба МУД	%	34,9	26,2	21,2	26,3	27,8
нишондиҳандаи захираҳо	Хароҷоти бучети давлатӣ нисбат ба МУД (бе барномаи мутамарказии сармоягузорӣ инвестисионӣ)	%	28,7	27,4	26,1	27,5	26,6

Бахши «Бехбудии фазои сармоягузорӣ, рушди бахши хусусӣ ва соҳибкорӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Саҳми бахши хусусӣ дар МУД	%	46,8	47,5	48,3	-	66
	Афзоиши ҳамасолаи ҳаҷми сармоягузориҳо (ба истисноии сармоягузориҳо ба бахши аввалия)	%	100	82,2	111,5	105,0	125

Бахши «Ҳамкориҳои минтақавӣ ва ҳамгироӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ»

нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми муомилоти тичорати хориҷӣ нисбат ба МУД	%	90,7	79,8	68,3	77,5	70,7
	Афзоиши содироти электроэнергия бо ифодаи пулӣ	%	0,2	2,2	-94,6	676,6	18,4
	Афзоиши содироти маҳсулоти саноати сабук	%	-	-0,8	83,1		10
	Афзоиши содироти маҳсулоти меваю сабзавот	%	22,5	4,6	8,5	-34,0	4,8
	Афзоиши ҳаҷми савдои дохилиминтақавӣ	%	13,5	12,5	10,2	8,9	14,0
	Афзоиши сафари сайёҳон ба Тоҷикистон	ҳаз. нафар	2744	6506	2863		347,3
	Бо кор таъмин намудани шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хориҷи кишвар тавассути фирмаҳои (корхонаҳои хурде), ки иҷозатнома доранд	ҳаз. нафар	11,0	15,5	18,9	-	17,0

Пешравию босуботи афзоиши иқтисодиёт (бахши истеҳсоли)

Бахши «Бехатарии озуқаворӣ ва рушди соҳаи кишоварзӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳид и ченак	нишонди-ҳанда дар с.2008	нишонди-ҳанда дар с.2009	нишонди-ҳанда дар с.2010	нишонди-ҳанда дар с.2011	нишонди-ҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Афзоиши маҷмӯи маҳсулоти соҳаи кишоварзӣ	%	100,0	110,6	106,8	107,9	118,1
	Афзоиши ҳосилнокии меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ	%	100,0	105,0	101,2	101,2	112,0
	Афзоиши ҳисоби миёнаи ҳосилнокии пахта	с/га	15,6	17,8	17,5	20,4	25
	Афзоиши содироти маҳсулоти кишоварзӣ	%	100,0	102,8	108,5	83,7	117,4
	Афзоиши маҳсулоти чорводорӣ	%	100,0	106,0	107,7	107,0	121,0
	Афзоиши даромади хонаводаҳо	%	100,0	101,7	107,8	...	123,0
	Кам кардани сатҳи умумии шӯршавии заминҳои кишоварзӣ	%	96,6	97,0	97,0	97,3	98,6
	Кам кардани масоҳати умумии заминҳои ботлоқшуда	%	97,0	98,0	98,0	98,0	99,0

Бахши «Рушди инфрасохтор, энергетика ва саноат», Нишондиҳандаҳои бахши нақлиёт

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми боркашонии байналхалқии автомобилӣ	ҳаз.тонн	800,5	937,0	908	1200,9	820
	Ҳаҷми мусофиркашонии автомобилҳои байналхалқӣ	ҳаз.мус.	394,7	416,5	429	235,1	480
	Ҳаҷми инвестисияҳои дохилӣ ва хориҷӣ ба лоиҳаҳои нақлиётӣ	млн.дол	360,6	103,5	648,8

Нишондиҳандаҳо оид ба фасли коммуникатсия

нишондиҳандаи таъсир	Ҳаҷми хизматрасонӣ, ки ширкатҳои хусусӣ пешниҳод кардаанд, бо ифодаи пулӣ	млн. сомонӣ	648,8	775,2	1675,0	1890,4	805,9
	Афзоиши шумораи истифодабарандагони Интернет	ҳаз. муштарӣ	495,6	416,5	1242,8	1942	543,7

Нишондиҳандаҳо оид ба бахши энергетика

нишондиҳандаи натиҷаҳо	Афзоиши иқтидорҳои истеҳсоли қувваи барқ	ҳаз Квт	683	9	27,91		6044,6
	Истихроҷи ангишт	ҳаз.т	198,5	176,1	199,7	236,7	220,0
	Истихроҷи нафт	ҳаз.т	25,8	26,2	27,0	28,7	28,8
	Истихроҷи газ	млн. м³	16,1	19,9	22,8	18,8	24,5
	Миқдори НОБ-ҳои хурди сохташуда	адад	27	10	2	8	100
	Баланд бардоштани таърифаҳои нерӯи барқ	сент	1,41	1,81	2,1	2,1	3,12

Нишондиҳанда оид ба баҳши саноат

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишонди-ҳанда дар с.2008	нишонди-ҳанда дар с.2009	нишонди-ҳанда дар с.2010	нишонди-ҳанда дар с.2011	нишонди-ҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҳаҷми истеҳсолоти саноатӣ	млн сомони	6105,9	6500,9	7082,2	7583,2	8737,2
	Ҳаҷми нахи пахтаи коркардшуда	ҳаз.тонна	115,7	92,2	95,2	103,5	26,1
	Ҳаҷми чарми коркардшуда	ҳаз.тонна	-	56,3	45,3	263,9	521,0
	Ҳаҷми пашми коркардшуда	тонна	161,2	11,0	-	165	840,0
	Ҳаҷми истеҳсолоти ресмони абрешими хом	тонн	42,3	27,4	19,0	22,7	4,5
нишондиҳандаи самара	Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноати сабук /хӯрокворӣ	млн сомонӣ	732,0/126 4,6	705,3/ 1360,1	881,9/ 1782,6	1403,1/ 2146,6	957,5/ 1420,0

Баҳши иҷтимоӣ Баҳши «Рушди соҳаи маориф ва илм»

	номгӯй	воҳиди ченак	Нишонди-ҳанда дар с.2008	нишонди-ҳанда дар с.2009	нишонди-ҳанда дар с.2010	нишонди-ҳанда дар с.2011	нишонди-ҳанда дар с.2012
	Кӯдаконе, ки ба низоми таҳсилоти ибтидоӣ ва умумӣ фаро гирифта шудаанд	% аз шумораи умумии кӯдакони синни дахлдор	98,1	98,5	97,6*	...	98,0
	Таъминот бо компютер (теъдоди хонандагон ба 1 компютер)	нафар		76	40	19	20,0
	Миқдори ҷойҳои нави нишаст барои хонандагони мактабҳо	адад	22073	24930	17602	23913	60000
	Миқдори мактабҳои сохташуда	адад	149	114	83	69	500
	Миқдори китобҳои чопшуда	млн.дона	1,3	0,7	1,1	...	
	Кoeffитсиенти шумораи хонандагон ба 1 омӯзгор	нафар	17,0	18	18,1	18	20,0

Бахши «Рушди соҳаи тандурустӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Фавти кӯдакони то 5 сола	ба 1000 нафар зиндатоваллудшудагон	53,0	...	50	...	37,0
	Фавти кӯдакони то 1 сола	ба 1000 нафар зиндатоваллуд шудагон	46,0	...	34	...	35,0
	Фавти модарон	ба 100 000 нафар зиндатоваллуд шудагон	70,0	...	86	...	60,0
	Миқдори сироятшудагони ВИЧ	нафар	1422	1853	2857	3846	3500
	Бемории вараҷа	ба 100 ҳазор нафар аҳоли	4,3	2,2	1,4	1,0*	18,0
	Бемории сил (аз рӯи баҳои ТУТ)		83,5	78,5	77,5	71,0*	130,0
	Сатҳи беморӣ бо гелминтоз (ҳамаи касалиҳои паразитӣ)		497,5	588,5	547,7	671,3*	250,0
	Беморони сурхакон		0,0	0,0	0,0	0,04*	0,0
нишондиҳандаи натиҷаҳо	Ҷоизи кӯдакони то 1 сола ва калонсолтар, ки бо эмкунӣ фаро гирифта шудаанд	%	95,0	93,0	93,0		96,0

Бахши «Тақвияти ҳифзи иҷтимоии аҳоли»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Сатҳи камбизоатӣ	%	53,5 (2007)	46,7	x	x	41,4
	Сатҳи камбизоати фавқулодда	%	17,1 (2007)	13,8	x	x	11,3

Бахши «Пешрафти босуботи экологӣ»

навъи нишондиҳанда	номгӯй	воҳиди ченак	нишондиҳанда дар с.2008	нишондиҳанда дар с.2009	нишондиҳанда дар с.2010	нишондиҳанда дар с.2011	нишондиҳанда дар с.2012
нишондиҳандаи таъсир	Масоҳати заминҳои чангалпеш	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
	Васеъ намудани ҳудудҳои табиӣ муҳофизатшаванда	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,6

Бахши «Пешрафти баробарии гендерӣ»

нишондиҳандаи натиҷаҳои ниҳо	Ҷойҳои занон дар байни кормандони корхонаҳои давлатӣ	%	75,9/24,1	38,9	39,2		70/30
	Ҷойҳои занон байни донишҷӯён, духтарон ва писарон дар донишқадаҳои олии таълимӣ	%	72/28	71/29	71/29	72/28	70/30
	Нобаробарии гендерӣ дар пардохти музди меҳнат	%	61,3	59,7	56,0		50,0
	Миқдори ҷиноятҳои бақайдгирифташуда, ки аз рӯи аломати гендерӣ тақсим карда шудаанд шумораи умумии ҷиноятҳо, ки занон содир кардаанд	нафар	11658/1376	ҳамагӣ-12408	ҳамагӣ-12562	ҳамагӣ-16854	

Замимаи 3. Тағйироти нархҳои миёнаи яклуҳт (пешниҳод) дар Тоҷикистон (сомонӣ/кг)

	семоҳаи I			семоҳаи II			семоҳаи III			семоҳаи IV		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Картошка											
ВМКБ	-	2,20	-	-	1,8	2,70	1,85	1,85	2,5	1,83	1,27	2,48
Вилояти Суғд	0,40	0,32	0,68	0,45	0,44	1,02	0,79	0,44	1,3	0,55	0,64	0,48
Вилояти Хатлон	0,53	-	-	0,77	0,77	1,10	0,89	0,57	2,0	0,82	0,78	1,25
НТҚ	0,54	1,76	1,2	0,64	0,87	1,19	0,70	0,77	1,4	1,78	0,76	1,04
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	0,68	0,71	0,92	0,72	0,74	1,11	1,07	0,70	1,6	0,88	0,79	1,16
	Шир											
ВМКБ	1,16	-	3,0	1,80	2,50	3,06	1,79	2,64	2,9	2,39	2,21	3,15
Вилояти Суғд	0,82	0,89	0,99	0,93	0,94	1,03	0,88	0,92	2,1	0,75	0,79	0,49
Вилояти Хатлон	0,74	0,79	1,41	0,86	0,89	0,95	1,11	0,82	2,0	0,91	0,82	1,15
НТҚ	1,66	1,75	1,60	1,53	1,68	1,83	1,51	1,65	1,7	1,52	1,66	1,98
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,0	1,34	1,28	1,21	1,32	1,47	1,21	1,30	2,0	1,13	1,16	1,5
	Гандум											
ВМКБ	-	-	-	0,61	-	2,10	1,77	1,72	2,4	1,91	1,77	2,50
Вилояти Суғд	0,85	0,60	0,91	0,57	0,54	1,29	0,54	0,55	2,2	0,56	0,58	1,12
Вилояти Хатлон	1,32	1,07	2,10	0,72	0,82	1,58	0,76	0,78	2,0	0,64	0,78	1,24
НТҚ	1,41	0,80	1,40	0,74	0,68	1,32	0,74	0,72	1,7	0,77	0,76	1,13
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	0,96	0,77	1,41	0,70	0,78	1,50	0,71	0,73	2,0	0,54	0,71	1,20

Замимаи 4. Тағйироти нархҳои миёнаи истеъмоли дар солҳои 2010-2011 дар Тоҷикистон (сомони/кг)

			семоҳаи I		семоҳаи II		семоҳаи III		семоҳаи IV	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Картошка										
ш. Душанбе	1,45	1,78	1,77	1,67	1,52	2,00	1,17	1,63	1,35	1,83
Вилояти Суғд	1,10	1,60	1,18	1,40	1,29	1,95	0,93	1,53	1,00	1,53
Вилояти Хатлон	1,43	1,92	1,80	1,88	1,37	1,95	1,13	1,83	1,40	2,00
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,32	1,77	1,58	1,65	1,39	1,97	1,07	1,67	1,25	1,79
Шир										
ш. Душанбе	2,74	2,94	2,90	2,67	2,87	3,00	2,70	3,00	2,50	3,10
Вилояти Суғд	1,63	2,03	1,78	1,66	1,65	2,15	1,60	2,15	1,50	2,15
Вилояти Хатлон	1,85	2,24	2,07	2,26	1,75	2,20	1,77	2,14	1,82	2,34
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	2,08	2,40	2,25	2,20	2,09	2,45	2,02	2,43	1,94	2,53
Орди нави якум										
ш. Душанбе	2,02	2,64	1,80	2,60	1,80	2,68	2,07	2,70	2,40	2,59
Вилояти Суғд	1,77	2,39	1,57	2,42	1,50	2,45	1,90	2,47	2,10	2,22
Вилояти Хатлон	2,04	2,66	1,80	2,58	1,80	2,72	2,06	2,78	2,49	2,57
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,94	2,56	1,72	2,53	1,70	2,59	2,01	2,65	2,33	2,46
Гандум										
ш. Душанбе	1,36	2,43	1,37	2,18	1,23	2,53	1,32	2,58	1,50	2,42
Вилояти Суғд	0,92	1,76	0,76	1,59	0,72	1,74	0,93	1,88	1,27	1,81
Вилояти Хатлон	1,17	1,93	0,87	1,64	0,94	1,97	1,23	2,04	1,62	2,05
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,14	2,04	1,00	1,80	0,93	2,08	1,16	2,17	1,46	2,09
Биринҷ										
ш. Душанбе	6,15	6,39	6,23	5,87	6,17	6,00	6,33	6,13	5,87	7,57
Вилояти Суғд	4,95	5,33	5,00	4,60	5,00	4,71	5,00	5,55	4,80	6,44
Вилояти Хатлон	5,28	5,60	6,00	5,07	5,00	5,37	5,11	5,80	5,00	6,14
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	5,46	5,77	5,74	5,18	5,39	5,36	5,48	5,82	5,22	6,72
Шакар										
ш. Душанбе	4,95	6,33	5,07	5,78	4,48	5,95	4,67	7,20	5,57	6,40
Вилояти Суғд	4,75	6,07	4,72	5,55	4,47	5,73	4,47	7,01	5,32	5,97
Вилояти Хатлон	4,91	6,33	4,79	5,80	4,45	5,93	4,82	7,23	5,59	6,37
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	4,87	6,24	4,86	5,71	4,47	5,87	4,65	7,15	5,49	6,24

			семоҳан I		семоҳан II		семоҳан III		семоҳан IV	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
	Пиёз									
ш. Душанбе	1,32	1,89	1,40	2,26	1,27	1,76	0,97	1,60	1,63	1,92
Вилояти Суғд	0,90	1,56	0,74	1,83	1,00	1,79	0,64	1,20	1,22	1,40
Вилояти Хатлон	1,21	1,94	1,23	2,49	1,10	1,71	0,85	1,63	1,65	1,94
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	1,14	1,79	1,12	2,19	1,12	1,74	0,82	1,48	1,50	1,75
	Равғани пахта									
ш. Душанбе	6,22	9,26	6,05	7,78	6,05	9,25	6,05	10,00	6,72	10,00
Вилояти Суғд	6,49	9,25	6,02	8,07	6,43	9,43	6,43	9,80	7,07	9,70
Вилояти Хатлон	5,89	8,85	5,75	7,43	5,75	8,70	5,76	9,95	6,32	9,32
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	6,20	9,12	5,94	7,76	6,08	9,13	6,08	9,93	6,70	9,67
	Ғушти ғусфанд									
ш. Душанбе	20,34	25,00	18,67	22,33	20,00	24,23	20,67	25,25	22,00	28,08
Вилояти Суғд	20,16	27,27	20,00	21,64	20,00	26,19	20,00	29,93	20,65	31,35
Вилояти Хатлон	19,33	25,11	18,40	21,55	19,04	25,18	19,55	26,11	20,31	27,59
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	19,94	25,79	19,00	21,83	19,68	25,23	20,07	27,09	20,99	29,01
	Ғушти гов									
ш. Душанбе	19,96	24,61	18,50	21,67	19,33	22,83	20,00	25,60	22,00	28,33
Вилояти Суғд	16,68	22,95	15,49	19,26	15,76	21,87	17,65	25,14	17,82	25,62
Вилояти Хатлон	18,07	23,87	16,37	20,00	17,89	23,89	18,65	25,30	19,36	26,27
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	18,24	23,81	16,79	20,31	17,66	22,83	18,77	25,25	19,73	26,74
	Ғушти мурғ									
ш. Душанбе	14,43	16,26	14,32	14,88	14,40	15,32	14,40	16,67	14,58	18,17
Вилояти Суғд	12,20	13,30	12,64	11,96	12,24	12,22	11,96	14,85	11,96	14,16
Вилояти Хатлон	13,32	14,01	13,25	13,34	13,34	14,01	13,34	14,34	13,34	14,34
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	13,31	14,52	13,40	13,39	13,32	13,85	13,23	15,29	13,29	15,56
	Тухм 10 дона									
ш. Душанбе	6,48	6,91	6,67	6,37	6,33	6,42	6,50	6,83	6,43	8,00
Вилояти Суғд	5,58	5,95	6,15	5,50	5,50	5,53	5,20	6,17	5,48	6,61
Вилояти Хатлон	5,90	6,45	6,43	5,93	5,17	5,93	5,61	6,37	6,37	7,56
Ба ҳисоби миёна дар ҷумҳурӣ	5,99	6,43	6,42	5,93	5,67	5,96	5,77	6,46	6,09	7,39

Замимаи 5. Баланси озуқаворӣ дар солҳои 2008-2011

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нони бо ҳисоби ғалла, ҳаз. тонна				Картошка, тару тоза, ҳаз. тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз. тонна				Мевачот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз. тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби канд, ҳаз. тонна			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
1.	Захираҳо дар аввали сол	532,8	525,7	406,1	258,1	249	344,7	311,7	263,2	45,6	304	453,7	638,4	-	-	13,5	2,8	130,4	168,4	183,3	169,9
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	774,9	1295	1261	1098	679,8	690,9	760	863	908	1047,1	1157,8	1582	262,4	213,7	225	416,4	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	1060	450,6	470,3	471	47,5	27,5	25,7	12,6	12,2	26,5	0,8	4,4	13,5	11,3	17,6	19	130	111,7	116,9	126,1
	Мадохилот (1-3) (+)	2367,7	2271,3	2137,4	1826,8	976,3	1063,1	1097,4	1138,8	965,8	1377,6	1612,3	2224	275,9	225	256,1	438,2	260,4	280,1	300,2	296,0
4.	Харочот барои тухмӣ (-)	213,7	51,6	109,7	68,2	176	275,8	312,7	118	0,7	-	-	0,3	0,5	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроки чорво (-)	25,5	61,4	46,5	90,2	6,5	0,2	-	-	-	188	82	1,4	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	6,3	27,7	21,5	26,3	75,4	155,6	141	57,5	3,6	47,3	3,7	27,4	1	31	14	-	-	-	-	0,1
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	0,2	0,2	0,2	-	0,6	0,5	-	106,5	56,7	199,1	84,3	42,9	11,6	17,9	14,8	-	-	-	-
8.	Барои истеъ-молати аҳоли мавҷуд аст (-)	1595	1714,3	1701,4	1277	368	313,2	311,9	251	551	631,9	634,1	653,3	231,5	164,9	186,4	205,1	92	92,8	86,8	90,09
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	1,5	10	-	-	5,7	6	68,1	-	-	-	55	-	-	4	35	-	-	4	43,5	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	1842	1865,2	1879,3	1461,5	631,6	751,4	834,2	426	661,8	923,9	973,9	766,7	275,9	211,5	253,3	219,9	92	96,8	130,3	90,2
10.	Захираҳо дар охири давра	525,7	406,1	258,1	365,3	344,7	311,7	263,2	712,8	304	453,7	638,4	1457,6	-	13,5	2,8	218,3	168,4	183,3	169,9	205,8

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Гӯшт ва маҳсулоти гӯшти ба ҳисоби вазни ҷорвои кушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти шир ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Маҳсулоти молию хуроквории моҳӣ, тонна			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
1.	Захираҳо дар аввали сол	31,1	65,8	189,1	225,0	235	439,3	549	670,5	-	21,3	4,9	11,6	-	-	2,9	6,9	-	-	150,9	473,6
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	64,4	134,3	53,4	75,4	601	629,7	660,7	696	151	188,4	231,9	254,8	7,4	4,5	4,4	2,3	261,1	400	688	843,2
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	57,8	68,7	69,8	66,5	6,7	6,8	7,4	12,1	107	8	6,1	63,5	49,1	68,7	75	88	260,3	525,5	729,1	1096
	Малдохилот (1-3) (+)	153,3	268,8	312,3	366,9	842,7	1075,8	1217,1	1378,5	258	217,7	242,9	329,2	56,5	73,2	82,3	97,2	521,4	925,5	1568	2413
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроки ҷорво (-)	-	-	-	-	-	-	29,8	6,3	-	-	-	1,4	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	0,8	-	-	-	44,4	-	-	0,5	16	1,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	0,2	-	-	-	-	-	-	1,9	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъ- молоти аҳоли мавҷуд аст (-)	83,2	78,7	82,3	84,25	399,4	461,3	504,3	479	233,9	181,5	209,7	292,4	56,3	58,6	75,4	85,6	521,4	774,4	894,4	1109
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	4,3	-	5	-	4	21,1	12,5	24,1	0,4	15,3	20	-	-	11,7	-	-	-	0,2	-	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	87,5	79,7	87,3	84,3	403,4	526,8	546,6	509,2	236,7	212,8	231,3	293,8	56,5	70,3	75,4	85,6	521,4	774,6	894,4	1109
10.	Захираҳо дар охири давра	65,8	189,1	225	282,6	439,3	549	670,5	869,3	21,3	4,9	11,6	36,1	-	2,9	6,9	11,6	-	150,9	473,6	1304

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2009

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нонӣ бо ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Сем 1	Сем 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	525,7	188,6	159,3	199,5	344,7	164,6	84,6	202,8	304	214,6	269,8	701,1	-	1,0	6,2	15,5	168,4	173,3	171,6	177,3
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	326	443	526	-	117,4	281,8	291,7	1,1	210,0	833,4	2,6	-	31,8	115,9	66	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	116,7	102,2	61,4	170,3	16	10,7	-	0,8	18,3	7,9	-	0,3	4,0	1,6	0,9	4,8	28,4	22,0	32,5	28,8
	Мадохилот (1-3) (+)	642,4	616,8	663,7	895,8	360,7	292,7	366,4	495,3	323,4	432,5	1103,2	704,0	4,0	34,4	123,0	86,3	196,8	195,3	204,1	206,1
4.	Хароҳот барои тухмӣ (-)	13,2	15,0	1,9	21,5	84,3	98,0	43,8	49,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроқи чорво (-)	2,4	6,0	26,0	27,0	-	-	0,1	0,1	11,0	21,0	89	67,0	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	2,2	3,3	6,5	15,7	21,6	32,0	48	54,0	0,1	0,2	26	21,0	-	-	14	17	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	-	0,1	0,2	0,3	1,3	18,0	31,9	5,5	0,4	1,8	7,6	1,8	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	436	433,2	424,7	420,4	88,2	78,0	69,5	77,5	96,4	123,5	255,2	156,8	2,6	26,4	81,9	54,0	23,5	23,7	22,8	22,8
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	5,0	5,0	2,0	-	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-	4,0	-	-	-	4,0	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	453,8	457,5	464,2	489,7	196,1	208,1	163,6	183,6	108,4	162,7	402,1	250,3	3	28,2	107,5	72,8	23,5	23,7	26,8	22,8
10.	Захираҳо дар охири давра	188,6	159,3	199,5	406,1	164,6	84,6	202,8	311,7	214,6	269,8	701,1	453,7	1,0	6,2	15,5	13,5	173,3	171,6	177,3	183,3

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Гӯшт ва маҳсулоти гӯшти ба ҳисоби вазни ҷорвои ҷушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти ширӣ бо ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	65,8	85,3	94,8	95,9	439,3	447,5	461,8	472,0	21,3	5,0	6,5	8,4	-	3,6	5,3	4,0	-	17,1	106,0	47,1
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	19,0	13,4	9,8	92,1	113,9	142,6	165,8	207,4	44,7	44,5	55,0	44,2	3,4	0,9	0,2	-	100	100	100	100
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	21,3	14,4	10,8	22,2	1,2	1,4	0,6	3,6	2,8	1,6	1,3	2,3	21,0	16,5	16,1	15,1	140,7	92,5	64,9	227,4
	Мадохилот (1-3) (+)	106,1	113,1	115,4	210,2	554,4	591,5	628,2	683,0	68,8	51,1	62,8	54,9	24,4	21,0	21,6	19,1	240,7	209,6	270,9	374,5
4.	Хароҷот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроки ҷорво (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	0,4	0,4	-	-	18,4	26,0	-	-	8,0	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳоли мавҷуд аст (-)	20,8	18,3	19,0	20,6	106,9	129,7	116,7	108,0	63,8	44,6	31,1	42,0	20,8	15,7	5,9	16,2	223,6	103,6	223,6	223,6
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	-	-	21,1	-	-	-	15,3	-	-	-	11,7	-	-	-	0,2	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	20,8	18,3	19,5	21,1	106,9	129,7	156,2	134,0	63,8	44,6	54,4	50	20,8	15,7	17,6	16,2	223,6	103,6	223,8	223,6
10.	Захираҳо дар охири давра	85,3	94,8	95,9	189,1	447,5	461,8	472,0	549,0	5,0	6,5	8,4	4,9	3,6	5,3	4,0	2,9	17,1	106,0	47,1	150,9

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2010

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, микдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нонӣ ба ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Мевачот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	406,1	52,6	34,8	378,1	311,7	83,5	36,1	142	453,7	317,9	276,1	845,4	13,5	5,3	10,7	2,9	183,3	181,3	193,6	161,5
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	352,6	665,4	243,0	-	128,7	309,8	321,5	1,1	181,7	975	-	-	32,6	121,3	71,1	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	94,3	75,7	150,7	149,6	16,6	9,1	-	-	0,4	0,4	-	-	7,2	2,3	1,5	6,6	19,0	34,0	33,1	30,8
	Мадохилот (1-3) (+)	500,4	480,9	850,9	770,7	328,3	221,3	345,9	463,5	455,2	500	1251,1	845,4	20,7	40,2	133,5	80,6	202,3	215,3	226,7	192,3
4.	Харочот барои тухмӣ (-)	14,7	13,0	36,0	46,0	74,7	78	80	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроқи чорво (-)	2,7	5,8	11,0	27,0	-	-	-	-	-	22,0	30,0	30,0	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	2,1	3,0	3,4	13,0	24	27	45	45	0,2	0,5	1,0	2,0	-	-	7	7,0	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	0,1	0,1	0,1	-	0,2	0,2	29,3	58,9	46,8	64,1	3,4	1,5	1,6	11,4	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	428,3	424,3	422,3	426,5	77,9	80,2	78,2	75,1	107,8	142,5	272,9	110,9	12,0	28,0	87,0	59,4	21,0	21,7	21,7	22,4
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	68,1	-	-	-	-	-	55	-	-	-	35,0	-	-	-	43,5	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	447,8	446,1	472,8	512,6	244,8	185,2	203,9	200,3	137,3	223,9	405,7	207,0	15,4	29,5	130,6	77,8	21,0	21,7	65,2	22,4
10.	Захираҳо дар охири давра	52,6	34,8	378,1	258,1	83,5	36,1	142	263,2	317,9	276,1	845,4	638,4	5,3	10,7	2,9	2,8	181,3	193,6	161,5	169,9

	Маҳсулоти заминавии хӯроқворӣ, микдори ҷисмӣ (физикӣ)	Гушт ва маҳсулоти гушти ба ҳисоби вазни ҷорвоӣ қушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти ширӣ ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растанӣ, ҳаз.тонна				Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	189,1	195,0	219,8	225,7	549,0	551,8	558,0	589,3	4,9	11,3	2,5	6,5	2,9	1,3	1,1	1,2	150,9	164,1	326,2	242,0
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истехсол карда шудааст (+)	10,0	24,0	10,1	9,3	118,8	145,4	177,2	219,3	50,0	53,0	59,9	69,0	2,9	1,5	-	-	100,0	87,0	-	501
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	15,8	20,3	15,0	18,7	1,3	0,9	3,1	2,1	1,0	1,6	1,5	2,0	21,8	14,2	16,7	22,3	136,8	298,7	139,4	154,2
	Мадохилот (1-3) (+)	214,9	239,3	244,9	253,7	669,1	698,1	738,3	810,7	55,9	65,9	63,9	77,5	27,6	17,0	17,8	23,5	387,7	549,8	465,6	897,2
4.	Харочот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроқи ҷорво (-)	-	-	-	-	1,3	1,0	7,5	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмоли аҳолии мавҷуд аст (-)	19,9	19,5	19,2	23,7	116,0	139,1	136,0	113,2	44,6	63,4	56,8	44,9	26,3	15,9	16,6	16,6	223,6	223,6	223,6	223,6
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	5,0	-	-	5,5	7,0	-	-	-	20,0	-	-	-	-	-	-	-	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	19,9	19,5	19,2	28,7	117,3	140,1	149,0	140,2	44,6	63,4	57,4	65,9	26,3	15,9	16,6	16,6	223,6	223,6	223,6	223,6
10.	Захираҳо дар охири давра	195,0	219,8	225,7	22,5	551,8	558,0	589,3	670,5	11,3	2,5	6,5	11,6	1,3	1,1	1,2	6,9	164,1	326,2	242,0	673,6

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

Баланси озуқаворӣ дар семоҳаҳои соли 2011

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Маҳсулоти нонӣ ба ҳисоби ғалла, ҳаз.тонна				Картошка, тару тоза, ҳаз.тонна				Сабзавоту полизии тару тоза, ҳаз.тонна				Меваҷот ва буттамеваи тару тоза, ҳаз.тонна				Қанду шакар ва маҳсулоти қаннодӣ ба ҳисоби қанд, ҳаз.тонна			
		Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4	Семоҳ 1	Семоҳ 2	Семоҳ 3	Семоҳ 4
1.	Захираҳои дар аввали сол	258	10,6	132,8	405,6	263,2	134	179	494,11	638	526	554,1	1101,7	2,8	0,5	0,9	146,7	169,9	187,7	188,2	187,3
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	-	363	508	227,7	-	152	401	310,2	1,2	224	851,9	504,9	-	37,3	234	144,7	-	-	-	-
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	87,9	88,5	99,2	194,9	6,7	3,2	0,1	2,6	-	0,4	1,1	2,9	6,5	2,9	2,3	7,3	40,8	22,5	20,9	41,9
	Мадохилот (1-3) (+)	346,0	461,6	740,0	828,2	269,9	289,0	579,7	806,9	639,6	750,1	1407,1	1609,5	9,3	40,7	237,6	298,7	210,7	210,2	209,1	229,2
4.	Харочот барои тухмӣ (-)	22,6	2,5	1	42,1	75,1	40,7	-	1,7	0	0,3	0	-	0	0	0	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроки чорво (-)	2,7	23	30,5	34	-	-	-	-	0	1,4	0	-	0	0	0	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	2,1	2,5	10,1	11,6	-	9,2	20	28,3	0,2	2,5	10,2	14,5	0	0	0	-	-	0,1	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	0,1	-	-	0,1	-	-	-	-	12,2	44,6	25,8	1,7	0,6	3,7	2,6	7,9	-	-	-	-
8.	Барои истеъмолоти аҳолии мавҷуд аст (-)	308	301	292,8	375,1	61,1	60,2	65,6	64,1	101	147	269,39	135,7	8,2	36,1	88,3	72,5	23	21,9	21,79	23,4
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	335,4	328,8	334,4	462,9	136,2	110,1	85,6	94,1	113,4	196,0	305,4	151,9	8,8	39,8	90,9	80,4	23,0	22,0	21,8	23,4
10.	Захираҳои дар охири давра	10,6	132,8	405,6	365,3	133,7	178,9	494,1	712,8	526,2	554,1	1101,7	1457,6	0,5	0,9	146,7	218,3	187,7	188,2	187,3	205,8

	Маҳсулоти заминавии хӯрокворӣ, миқдори ҷисмӣ (физикӣ)	Гӯшт ва маҳсулоти гӯшти ба ҳисоби вазни чорвои кушта, ҳаз.тонна				Шир ва маҳсулоти шир ба ҳисоби шир, ҳаз.тонна				Тухм, млн.дона				Равғани растани, ҳаз.тонна				Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ, тонна			
		Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4	Семох 1	Семох 2	Семох 3	Семох 4
1.	Захираҳо дар аввали сол	225,0	233,8	242,3	260,0	670,5	676,4	664,4	734,1	11,6	53,6	33,6	33,5	6,9	20,0	11,8	12,9	473,6	640,1	614,6	779,6
2.	Дар мамлакат озуқаворӣ истеҳсол карда шудааст (+)	11	14,7	20,6	29,1	123,2	152	192	229,5	63,4	58,9	64,1	68,4	2	0,1	0,1	0,1	137,6	29,2	172,9	503,5
3.	Молҳои озуқаворӣ ворид карда шудаанд (+)	19,6	14,3	17,8	14,8	2	1,8	2,2	6,1	6,6	14,7	23,6	18,6	20	17,5	26,6	23,9	212,9	175,3	219	489,2
	Мадохилот (1-3) (+)	255,6	262,8	280,7	303,9	795,7	829,9	858,1	969,7	81,6	127,2	121,3	120,5	28,9	37,6	38,5	36,9	824,1	844,6	1006,5	1772,3
4.	Харочот барои тухмӣ (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Барои хӯроки чорво (-)	-	-	-	-	1,1	1,6	-	1,9	0,2	0,4	-	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Талафот (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Молҳои озуқаворӣ содир карда шудаанд (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Барои истеъмоли аҳоли мавҷуд аст (-)	21,8	20,5	20,65	21,3	118,2	140	122	98,5	27,8	93,2	87,4	84	8,9	25,8	25,6	25,3	184	230	227,0	468
9.	Дигар намудҳои истифодабарӣ (-)	-	-	-	-	-	24,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Истифодабарӣ (4-9) (-)	21,8	20,5	20,7	21,3	119,3	165,5	122,3	100,4	28,0	93,6	87,4	84,4	8,9	25,8	25,6	25,3	184,0	230,0	227,0	468,0
10.	Захираҳо дар охири давра	233,8	242,3	260,0	282,6	676,4	664,4	735,8	869,3	53,6	33,6	33,9	36,1	20,0	11,8	12,9	11,6	640,1	614,6	779,6	1304,3

Замимаи 6. Нишондиҳандаҳои ҷудогонаи буҷети хонаводаҳо аз рӯи гурӯҳҳои дахфоизаи аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумотҳои тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

	Ҳамаи хонаводаҳо				аз он ҷумла							
	10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		шаҳрҳо				деҳот			
	с 2010		с 2011		с 2010		с 2011		с 2010		с 2011	
	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011
Даромадҳои пулӣ (сомонӣ)	34,07	44,65	517,60	624,14	62,38	84,53	514,75	633,43	26,76	30,51	516,89	620,42
<i>аз он ҷумла:</i>												
даромадҳои меҳнатӣ	21,30	27,69	145,35	178,84	47,43	60,96	287,78	308,76	11,79	15,89	93,04	132,99
пардохтҳои иҷтимоӣ (нафақа, стипендия, ёрданпулӣ ва дигар пардохтҳо)	5,21	6,86	10,21	13,98	7,45	9,14	16,04	22,11	4,39	6,05	8,05	11,11
Мадохилот аз фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ, хӯроки чорво, чорво ва ғайра	1,32	0,62	88,78	138,10	-	-	7,19	5,51	1,79	0,84	118,16	184,66
Дигар мадохилот (аз он ҷумла интиқоли маблағҳо)	6,24	9,48	273,26	293,22	7,50	14,43	203,74	297,05	5,79	7,73	297,64	291,66
Харочоти пулӣ (сомонӣ)	89,33	116,45	392,77	474,26	82,43	104,35	481,84	561,76	91,81	120,24	359,07	443,12
<i>аз он ҷумла:</i>												
харочоти истеъмоли	83,81	108,43	328,60	389,96	76,12	97,25	411,19	501,62	86,59	112,31	297,46	350,38
харид кардани хӯроқворӣ якҷоя бо хӯроки умумӣ	52,41	73,32	125,27	165,98	50,18	72,17	180,06	226,77	53,20	73,69	104,92	144,46
харид кардани молҳои ғайриозуқа барои истифодаи шахсӣ	20,42	22,55	152,15	168,01	14,66	13,10	154,43	191,00	22,50	25,87	150,82	159,80
пардохти хизматрасонӣ	10,93	12,41	50,37	55,12	11,27	11,78	75,68	82,98	10,81	12,63	41,00	45,27
хариди машрубот	0,05	0,15	0,81	0,85	0,01	0,20	1,02	0,87	0,08	0,12	0,72	0,85

	Ҳамаи хонаводаҳо				аз он ҷумла							
					шаҳрҳо				деҳот			
	10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра		10 фоизи аҳолии таъминоташ камтарин		10 фоизи аҳолии таъминоташ пурра	
	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011	с 2010	с 2011
Як узви хонавода дар як моҳ истеъмол кардааст, килограмм												
Маҳсулоти нонӣ	12,18	12,29	15,14	15,01	10,36	10,38	13,22	13,86	12,84	12,96	15,84	15,39
Картошка	2,35	2,62	3,72	3,65	1,91	2,04	3,54	3,25	2,51	2,82	3,78	3,79
Сабзавоту полизӣ	5,21	5,29	11,02	10,39	3,72	4,13	12,34	9,92	5,75	5,70	10,53	10,54
Мева, буттамева, меваи хушк	0,70	0,68	1,73	1,95	0,45	0,54	2,32	2,51	0,79	0,73	1,51	1,75
Гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	0,57	0,55	1,61	1,73	0,41	0,52	2,24	2,39	0,63	0,56	1,37	1,49
Шир ва маҳсулоти ширӣ	3,90	3,93	8,12	7,37	1,37	1,80	9,15	7,74	4,81	4,69	7,73	7,23
Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	-	-	0,02	0,02	-	0,01	0,06	0,07	-	-	0,01	0,01
Тухм (дона)	2	3	6	7	1	2	9	9	3	3	5	6
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ	0,78	0,85	1,34	1,31	0,59	0,64	1,42	1,31	0,84	0,92	1,31	1,25
Равғани растанӣ ва дигар равғанҳо	0,98	0,99	1,53	1,39	0,81	0,88	1,53	1,39	1,04	1,03	1,53	1,53

Замимаи 7. Тақсими хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи даромади пулии умумии ҳар аъзои хонавода ва даромади дар ихтиёрдоштаи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар с. 2010-2011 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)

	Тақсимот аз рӯи даромади пулӣ дар с.2010					Тақсимот аз рӯи даромади пулӣ дар с.2011			
	умумӣ		дар ихтиёрдошта			умумӣ		дар ихтиёрдошта	
	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо		шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо	шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	аҳолии онҳо
Ҳамагӣ	3000	18314	3000	18314	Ҳамагӣ	3000	18604	3000	18604
аз он хумла					аз он хумла				
даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ					даромади пулӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ				
То 60,00	14,2	17,4	14,7	17,9	То 60,00	14,1	16,7	19,1	21,5
60,01-80,00	10,1	12,2	10,4	12,5	60,01-80,00	8,7	10,1	10,6	11,7
80,01-100,00	11,2	12,4	11,5	12,7	80,01-100,00	9,2	10,5	10,4	11,3
100,01-120,00	9,7	10,4	9,8	10,4	100,01-120,00	9,0	9,7	9,9	10,1
120,01-140,00	7,8	7,8	8,0	7,9	120,01-140,00	8,0	8,3	8,2	8,3
140,01-160,00	7,4	7,0	7,4	6,9	140,01-160,00	7,1	7,0	6,8	6,7
160,01-180,00	6,0	5,6	6,0	5,5	160,01-180,00	6,3	6,2	5,7	5,5
180,01-200,00	4,5	4,1	4,7	4,3	180,01-200,00	5,3	5,0	4,3	4,0
200,01-220,00	4,5	4,0	4,4	3,9	200,01-220,00	4,6	4,3	3,6	3,3
220,01-240,00	3,8	3,3	3,6	3,1	220,01-240,00	3,7	3,2	3,0	2,5
240,01-260,00	2,9	2,4	2,8	2,3	240,01-260,00	3,5	3,0	2,5	2,3
260,01-280,00	2,4	1,9	2,3	1,9	260,01-280,00	2,7	2,1	1,8	1,5
280,01-300,00	2,3	1,7	2,0	1,5	280,01-300,00	2,1	1,7	1,4	1,2
300,01-320,00	1,6	1,3	1,6	1,2	300,01-320,00	1,9	1,5	1,4	1,2
320,01-340,00	1,5	1,2	1,4	1,2	320,01-340,00	1,4	1,2	1,0	0,9
340,01-360,00	1,4	1,0	1,2	0,9	340,01-360,00	1,4	1,1	1,0	0,8
360,01-380,00	0,9	0,7	0,9	0,7	360,01-380,00	1,1	0,9	0,6	0,5
380,01-400,00	1,0	0,6	0,9	0,6	380,01-400,00	1,1	0,8	0,8	0,6
400,01 ва зиёд	6,8	4,9	6,3	4,6	400,01 ва зиёд	8,8	6,7	7,9	6,1

Замимаи 8. Харҷоти пулии хонаводаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

	дар соли 2010						дар соли 2011					
	Ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
Харҷоти пулӣ	150,66	199,07	133,30	100,0	100,0	100,0	191,31	237,08	173,61	100,0	100,0	100,0
<i>аз он ҷумла:</i>												
Харҷоти истеъмолий	136,50	180,69	120,65	90,6	90,8	90,5	172,28	219,12	155,50	90,5	92,4	89,6
<i>аз он ҷумла:</i>												
барои хӯрок	77,70	105,01	67,89	56,9	58,1	56,3	103,84	134,06	92,99	60,3	61,2	59,8
барои хариди молҳои ғайриозуқа	40,09	45,57	38,16	29,4	25,2	31,6	47,36	53,27	45,33	27,5	24,3	29,2
<i>аз он ҷумла:</i>												
либос, пойафзол, газвор	11,87	17,34	9,90	29,6	38,1	25,9	14,38	21,24	11,88	30,4	39,9	26,2
мебел ва ашёи фарҳангию маишӣ	5,11	9,08	3,67	12,7	19,9	9,6	7,45	10,46	6,35	15,7	19,6	14,0
Доруворӣ, асбобу анҷоми тиббӣ	3,10	4,77	2,50	7,7	10,5	6,6	3,23	3,96	2,97	6,8	7,4	6,6
маводҳои сохтмон	7,41	1,88	9,42	18,5	4,1	24,7	8,09	3,79	9,72	17,1	7,1	21,4
сӯзишворӣ	1,59	0,58	1,95	4,0	1,3	5,1	2,46	2,01	2,64	5,2	3,8	5,8
барои хариди маснуоти тамоқу	0,28	0,16	0,32	0,7	0,4	0,8	0,26	0,14	0,30	0,5	0,3	0,7
барои хариди машрубот	0,20	0,15	0,22	0,1	0,1	0,2	0,24	0,20	0,26	0,1	0,1	0,2
пардохти хизматрасонии шахсӣ	18,51	29,96	14,38	13,6	16,6	11,9	20,84	31,59	16,92	12,1	14,4	10,8
<i>аз он ҷумла:</i>												
пардохти хизмати коммуналӣ	6,37	11,10	4,66	34,4	37,0	32,4	7,35	12,08	5,61	35,3	38,2	33,2
<i>аз он ҷумла:</i>												
манзилгоҳ	0,15	0,30	0,09	2,4	2,7	1,9	0,21	0,53	0,10	2,9	4,4	1,8
хизмати коммуналӣ	6,22	10,80	4,57	97,6	97,3	98,1	7,14	11,55	5,51	97,1	95,6	98,2

Дар бораи бехатарии озуқаворӣ ва камбизоатӣ

	дар соли 2010						дар соли 2011					
	Ба як узви хонавода дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:		Ба як узви хонаво да дар як моҳ, сомонӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
аз он ҷумла: пардохти қувваи барқ	4,13	6,92	3,12	66,4	64,1	68,3	4,33	7,26	3,26	60,6	62,9	59,2
пардохти хизмати маишӣ	1,52	2,15	1,29	8,2	7,2	9,0	1,58	2,13	1,39	7,6	6,7	8,2
аз он ҷумла: барои дӯхту таъмири либосу пойафзол	0,29	0,50	0,21	19,1	23,3	16,3	0,29	0,45	0,24	18,3	21,1	17,3
хизмати фарҳангию маърифатӣ	0,04	0,04	0,04	0,2	0,1	0,3	0,02	0,04	0,01	0,1	0,1	0,1
пардохт барои таҳсил	0,87	1,73	0,56	4,7	5,7	3,9	0,90	1,69	0,61	4,3	5,3	3,6
пардохт барои ёрии тиббӣ	0,69	1,27	0,47	3,7	4,2	3,3	0,77	0,96	0,69	3,7	3,0	4,1
пардохт барои санаторияю муолиҷа, инчунин истироҳат	0,05	0,07	0,04	0,2	0,2	0,3	0,06	0,15	0,03	0,3	0,5	0,2
пардохти хизмати нақлиёт	6,43	8,98	5,52	34,7	30,0	38,4	7,39	10,60	6,22	35,5	33,6	36,8
пардохти хизмати алоқа	2,27	3,84	1,70	12,3	12,8	11,8	2,56	3,38	2,26	12,3	10,7	13,4
пардохти хизмати соҳаи ҳуқуқ	0,05	0,03	0,06	0,2	0,1	0,4	0,02	0,05	0,01	0,1	0,2	0,1
Андозҳо ва дигар пардохтҳо	3,47	7,69	1,95	2,3	3,9	1,5	4,18	8,84	2,47	2,2	3,7	1,4
Дигар харочот	10,69	10,69	10,70	7,1	5,3	8,0	13,85	9,12	15,64	7,3	3,9	9,0

Таксимои хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи хароҷоти истеъмоли дар соли 2010 (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо; ба ҳисоби фоиз)

	Шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	Аҳолии онҳо	Хонаводаҳое, ки иборат аст аз:					Хонаводаҳое, ки фарзандони то 16 сола доранд	Аз он ҷумла хонаводаҳои дорои			
			1 нафар	2 нафар	3 нафар	4 нафар	5 нафар ва зиёдтар		1 фарзанд	2 фарзанд	3 фарзанд	4 фарзанд ва бештар
Ҳамагӣ	3000	18314	26	94	266	495	2119	2484	665	746	589	484
аз он ҷумла: аз рӯи хароҷоти истеъмоли ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ												
то 60,00	9,9	13,4	-	1,1	1,1	2,6	13,3	11,2	4,4	7,5	12,1	25,2
60,01-80,00	14,7	17,3	-	2,1	3,8	4,9	19,2	16,5	10,4	15,1	20,5	22,1
80,01-100,00	13,8	15,2	3,9	4,3	6,4	7,3	16,9	14,8	8,9	15,6	19,0	16,7
100,01-120,00	12,1	11,9	19,2	3,2	8,7	13,1	12,6	12,5	13,1	14,1	13,1	8,7
120,01-140,00	10,2	9,9	3,9	5,3	10,5	12,3	10,0	10,0	10,8	11,0	8,7	9,3
140,01-160,00	7,5	6,8	3,9	6,4	11,7	9,3	6,6	7,2	10,2	7,4	5,6	5,0
160,01-180,00	5,6	5,3	-	5,3	6,4	8,1	5,0	5,4	6,0	5,6	5,8	3,7
180,01-200,00	4,5	4,1	7,7	2,1	5,6	5,5	4,3	4,3	5,0	5,2	4,4	1,7
200,01-220,00	4,0	3,4	7,7	3,2	5,3	5,3	3,6	3,7	5,4	4,5	2,4	1,9
220,01-240,00	3,3	2,6	7,7	8,5	6,4	4,2	2,3	2,7	3,8	2,7	2,7	1,0
240,01-260,00	2,7	2,1	11,5	6,4	2,6	5,3	1,8	2,5	4,1	2,7	1,7	0,8
260,01-280,00	2,2	1,7	-	5,3	3,8	5,1	1,3	1,9	2,9	2,3	1,0	0,8
280,01-300,00	1,6	1,1	-	6,4	3,8	3,4	0,6	1,3	2,9	1,2	0,5	-
300,01-320,00	1,5	1,0	7,7	5,3	4,1	3,2	0,5	1,2	2,4	1,2	0,5	0,2
320,01-340,00	1,0	0,7	-	2,1	3,0	2,2	0,4	0,9	1,6	0,9	0,2	0,6
340,01-360,00	0,9	0,5	-	6,4	2,6	1,4	0,2	0,7	1,5	0,5	0,3	0,4
360,01-380,00	0,8	0,5	-	5,3	3,0	1,2	0,2	0,5	1,2	0,4	0,2	-
380,01-400,00	0,5	0,4	-	3,2	1,5	0,8	0,2	0,4	0,9	0,4	0,3	-
400,01 ва зиёд	3,2	2,1	26,8	18,1	9,7	4,8	1,0	2,3	4,4	1,6	1,0	1,9

**Тақсимоти хонаводаҳо ва аҳолии онҳо аз рӯи андозаи ҳисоби миёнаи харочоти истеъмоли дар соли 2011
(аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо, ба ҳисоби фоиз)**

	Шумораи хонаводаҳои тадқиқшуда	Аҳолии онҳо	Хонаводаҳо, ки иборат аст аз:					Хонаводаҳо, ки фарзандони то 16 сола доранд	аз он ҷумла хонаводаҳои дорои:			
			1 нафар	2 нафар	3 нафар	4 нафар	5 нафар ва зиёдтар		1 фарзанд	2 фарзанд	3 фарзанд	4 фарзанд ва бештар
Ҳамагӣ	3000	18604	26	144	282	491	2009	2405	654	723	565	463
аз он ҷумла: аз рӯи харочоти истеъмоли ба ҳар нафар аҳоли дар як моҳ, сомонӣ												
то 80,00	8,7	11,4	7,7	1,4	2,8	3,1	11,5	9,7	4,7	5,9	12,1	19,5
80,01-100,00	10,6	12,9	3,8	-	3,2	5,1	13,9	12,0	6,4	12,1	13,5	18,4
100,01-120,00	12,3	13,3	-	4,9	9,2	10,5	13,9	13,2	9,8	14,1	14,4	15,8
120,01-140,00	10,4	11,3	3,8	0,7	6,4	9,4	11,9	11,7	10,2	11,3	13,5	12,1
140,01-160,00	9,4	9,6	7,7	5,6	5,7	7,7	10,6	10,1	8,9	11,3	10,6	9,1
160,01-180,00	7,5	7,1	3,8	9,0	7,8	7,1	7,5	7,7	8,9	7,7	8,0	5,8
180,01-200,00	6,1	5,7	7,7	4,2	7,4	7,7	5,7	5,9	7,5	6,6	4,8	3,9
200,01-220,00	5,2	4,8	-	4,2	5,0	6,5	4,9	4,9	6,3	4,4	5,1	3,5
220,01-240,00	4,9	4,5	7,8	2,8	5,0	7,1	4,5	4,5	4,3	5,5	4,8	2,8
240,01-260,00	4,2	3,4	3,8	8,3	7,8	4,7	3,2	3,7	5,7	4,0	2,7	1,5
260,01-280,00	3,6	2,9	-	6,9	6,0	6,5	2,4	3,3	4,4	4,1	2,7	1,1
280,01-300,00	2,5	2,2	-	4,2	4,3	4,5	1,7	2,1	3,1	1,8	1,8	1,7
300,01-320,00	1,9	1,6	3,8	3,5	4,3	2,2	1,4	1,5	2,1	2,1	0,7	0,4
320,01-340,00	1,6	1,4	-	2,8	2,8	2,4	1,2	1,4	2,3	1,0	1,1	1,1
340,01-360,00	1,2	0,9	-	2,1	2,8	2,3	0,6	0,9	1,7	1,0	0,4	0,2
360,01-380,00	1,4	1,0	3,9	5,5	0,7	2,2	0,9	0,9	1,7	1,1	0,2	0,4
380,01-400,00	0,9	0,7	3,9	3,4	3,5	0,8	0,4	0,7	1,4	0,7	0,2	0,4
400,01-420,00	1,0	0,7	11,5	4,1	1,1	1,6	0,4	0,6	0,8	0,7	0,2	0,6
420,01 ва зиёд	6,6	4,6	30,8	26,4	14,2	8,6	3,4	5,2	9,8	4,6	3,2	1,7

Замимаи 9. Истеъмоли хӯрокворӣ ба ҳисоби миёна ба ҳар узви хонаводаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз рӯи маълумоти тадқиқоти интихобии хонаводаҳо)

(дар як моҳ; кг)

	дар с. 2010			дар якуми с.2011		
	Ҷамагӣ	аз он ҷумла:		Ҷамагӣ	аз он ҷумла:	
		дар шаҳр	дар деҳот		дар шаҳр	дар деҳот
Маҳсулоти нонӣ	13,38	12,37	13,75	13,23	12,10	13,63
Картошка	2,92	2,80	2,96	2,82	2,91	2,78
Сабзавоту полизӣ	5,88	5,62	5,98	6,04	5,66	6,17
Мева ва буттамева, хушкмева	2,77	2,22	2,96	3,32	2,26	3,70
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ	1,00	0,96	1,02	1,03	1,00	1,05
Гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ	0,92	1,25	0,80	0,98	1,29	0,86
Моҳӣ ва маҳсулоти моҳӣ	0,01	0,03	0,01	0,02	0,04	0,01
Шир ва маҳсулоти ширӣ	5,07	4,93	5,13	4,51	4,25	4,61
Тухм, (дона)	3	5	3	4	5	3
Равғани растанӣ ва маргарин	1,20	1,15	1,22	1,18	1,16	1,19

БУЛЛЕТЕНИ ИТТИЛООТӢ
ДАР БОРАИ БЕҲАТАРИИ ОЗУҚАВОРӢ ВА КАМБИЗОАТӢ

/дар зери таҳрири - Директори
Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон - Муҳаммадиева Б.З.
734025 Тоҷикистон ш.Душанбе, кӯчаи Бохтар 17/